

PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA

POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA

W CHODZIEŻY

**Informacja
o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
powiatu chodzieskiego w 2020r.**

Chodzież, luty 2021r.

SPIS TREŚCI	STRONA
Wstęp	3
I. Sytuacja demograficzna powiatu	5
II. Działalność kontrolno-represyjna i opiniodawcza Stacji	6
III. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	7
IV. Urządzenia do zaopatrywania w wodę oraz ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	12
V. Kąpieliska naturalne i baseny oraz jakość wody do kąpieli	14
VI. Obiekty użyteczności publicznej	16
VII. Obiekty żywności i żywienia oraz jakość zdrowotna środków spożywczych	26
VIII. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	36
IX. Obiekty nauczania i wychowania oraz całodobowego pobytu dzieci i młodzieży	45
X. Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	47
XI. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	52
Spis tabel, wykresów i zdjęć	62

Wstęp

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chodzieży (PPIS) wraz z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Chodzieży (PSSE) w roku 2020 realizował zadania określone w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (PIS) i innych aktach prawnych normujących kompetencje oraz zakres działań inspekcji.

Zadania realizowane były co roku w oparciu o plany pracy przygotowywane na dany rok kalendarzowy. Zadania zaplanowane do wykonania w 2020r. musiały zostać jednak zweryfikowane z uwagi na zaistniałą sytuację epidemiologiczną związaną z wystąpieniem masowych zachorowań wywołanych koronawirusem SARS-CoV-2, ogłoszeniem w Polsce od dnia 14 marca 2020r. stanu zagrożenia epidemicznego, a od 20 marca 2020r. stanu epidemii. Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej została ukierunkowana na zwalczanie epidemii a w pierwszych miesiącach trwania epidemii na pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej scedowanych zostało bardzo dużo obowiązków i zadań niewspółmiernie do posiadanych sił i środków. Przepisy prawne wydawane w celu zwalczania epidemii generowały liczne działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej dla ograniczenia rozprzestrzeniania się koronawirusa. Oprócz typowych zadań związanych z przeprowadzaniem wywiadów epidemiologicznych z osobami zakażonymi, domownikami i osobami z kontaktu z zakażonymi, nakładaniem obowiązku poddawania się izolacji, kwarantannie lub nadzorowi epidemiologicznemu, sporządzaniu zestawień, raportów niezbędnych do oceny sytuacji epidemiologicznej. Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzorowali przestrzeganie nałożonych przepisami ograniczeń, nakazów i zakazów, aby zapewnić bezpieczeństwo zdrowotne obywateli. Wielokrotnie uczestniczyli w akcjach kontrolnych, współpracując z Policją, Państwową Strażą Pożarną lub działając samodzielnie. Pracownicy prowadzili oraz koordynowali akcje wymazowe na terenie powiatu. Dwie osoby oddelegowane zostały do pomocy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrzeszowie, gdy powiat ostrzeszowski znalazł się w tzw. „strefie czerwonej” z powodu dużej liczby zachorowań.

Ogrom zadań, który został scedowany na Powiatowe Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne na terenie całego kraju sprawił, że walką z COVID-19 zajmowali się wszyscy pracownicy tej instytucji, nie tylko pracownicy komórek epidemiologii. Każdy z pracowników PSSE w Chodzieży, niezależnie od posiadanego wykształcenia kierunkowego oraz specjalizacji wymaganych w danej komórce organizacyjnej był delegowany do działań związanych z epidemią, wykonując równocześnie zadania przypisane swojemu stanowisku.

Zadania konieczne do wykonania w czasie epidemii spowodowały zdecydowane zmiany w organizacji, konieczność pracy przez kilkanaście godzin dziennie, także w weekendy i święta, praca na dwie zmiany czy dyżurowanie przy telefonie do późnych godzin nocnych. Obsada kadrowa wystarczająca do realizacji zadań ustawowych w okresie przed epidemią okazała się zbyt mała w okresie masowych zachorowań.

Mimo trwającej epidemii na każdym stanowisku wykonywano przypisane do niego zadania w zakresie potrzebnym do zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego. Wszystkie działania realizowane były w warunkach przestrzegania aktualnie obowiązującego reżimu sanitarnego.

Bardzo ważnym zadaniem realizowanym przez pracowników epidemiologii (E) było sprawowanie nadzoru nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych, procesu dystrybucji i przechowywania szczepionek służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS). Pracownicy Epidemiologii nadzorowali prowadzenie przez lekarzy dokumentacji medycznej dotyczącej szczepień, informowania rodziców lub opiekunów o obowiązku poddawania dzieci i młodzieży obowiązkowym szczepieniom ochronnym, a także propagowaniem zasadności szczepień ochronnych jako najskuteczniejszej formy zapobiegania chorobom zakaźnym. Zgodnie z zaleceniem Głównego Inspektoratu Sanitarnego (GIS) kontynuowali również bieżącą działalność przeciwepidemiczną oraz nadzór epidemiologiczny

w zakresie zapobiegania, a także zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych wymienionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jedn. Dz.U. z 2020 poz. 1845 ze zm.), szczególnie tych, które występują ogniskowo i stanowią szczególny problem zdrowotny w kontekście sytuacji epidemiologicznej na terenie kraju, krajów Unii Europejskiej oraz państw sąsiadujących.

Higiena Komunalna (HK) sprawowała nadzór sanitarny nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody w kąpieliskach, miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, w pływalniach oraz nad obiektami użyteczności publicznej. W dobie epidemii wzmożono nadzór nad zakładami pogrzebowymi w zakresie warunków sanitarno-higienicznych oraz właściwego sposobu postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi.

Higiena Żywności i Żywienia (HŻ) w 2020r. nadzorowała wszystkie zagadnienia związane z bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego i kompetencjami, w tym w zakresie pobierania próbek do badań laboratoryjnych. Prowadziła wzmożony nadzór w zakresie przestrzegania wymagań w odniesieniu do panujących obostrzeń przeciwepidemicznych w obiektach obrotu żywnością.

Higiena Pracy (HP) prowadziła w roku sprawozdawczym 2020, jak w latach ubiegłych, nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy, ochroną zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w środowisku pracy poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy oraz zapobieganie powstawaniu chorób w sposób niezakłócający toku pracy jednostki kontrolowanej, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie prawo przedsiębiorców. Pod szczególnym nadzorem były również substancje chemiczne i ich mieszaniny, produkty biobójcze i prekursorzy narkotyków kategorii 2 i 3. Prowadzono postępowania administracyjne w sprawie chorób zawodowych.

Zakres dotyczący Higieny Dzieci i Młodzieży (HD) w 2020r. to prowadzenie nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w placówkach oświatowo-wychowawczych, miejscach wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży oraz w klubach dziecięcych i żłobkach, szczególnie ważny w dobie aktualnie panującej epidemii oraz nadzór nad środowiskiem szkolnym w zakresie zakażeń COVID-19. W przypadku zachorowań występujących w tych placówkach wydawano opinie dotyczące zdalnego sposobu nauczania.

W ramach Oświaty Zdrowotnej (OZ) realizowano głównie programy ogólnopolskie i wojewódzkie na podstawie wytycznych Głównego Inspektoratu Sanitarnego (GIS) i Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (WSSE) w Poznaniu. Najwięcej działań w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia skupiało się wokół zasad zachowania higieny, a także profilaktyki chorób zakaźnych. Aktualizowano informacje na stronie Biuletynu Informacji Publicznej PSSE (BIP) i stronie internetowej Stacji, przygotowywano informacje do mediów.

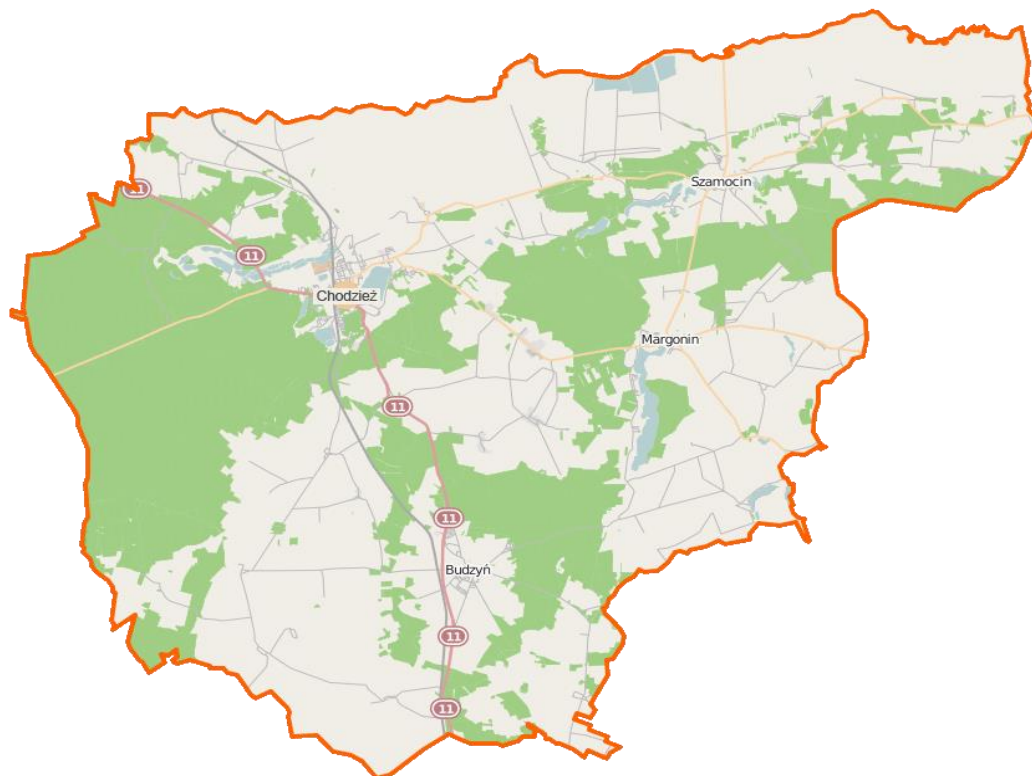
Od 1 kwietnia 2020r. na podstawie nowelizacji ustawy o PIS Powiatowe Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne stały się jednostkami rządowymi, a od 1 lipca przejęły również nadzór nad obiektami zlikwidowanej Inspekcji Sanitarnej MSWiA.

W 2020r. w wyjątkowo trudnych warunkach epidemii rozpoczęto termomodernizację budynku Stacji wraz w wymianą instalacji centralnego ogrzewania.

Ocena stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej powiatu chodzieskiego w 2020r. dostępna jest w również w Biuletynie Informacji Publicznej PSSE w Chodzieży: www.bip.psse-chodziez.pl oraz na stronie internetowej PSSE: psse.chodziez.@pis.gov.pl.

I. Sytuacja demograficzna powiatu

Powiat chodzieski zajmował powierzchnię 680,6 km². Wg danych statystycznych na dzień 30.06.2020r. ludność powiatu liczyła 46 955 osób, tj. o 213 osób mniej niż w dniu 30.06.2019r. Gęstość zaludnienia wynosiła prawie 69 osób na 1 km² powierzchni. Na wsiach mieszkało 21 396 osób (45,6%), w miastach 25 559 (54,4%). Kobiet było 23 904, a mężczyzn 23 051. Kobiety stanowiły 50,9%, a mężczyźni 49,1% ludności powiatu.

Rys. nr 1. Powiat chodzieski - obszar działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży

Liczba mieszkańców powiatu chodzieskiego dane z dnia 30.06.2020r.

Gmina miejska Chodzież	18 416
Gmina wiejska Chodzież	6 128
Gmina miejsko-wiejska Szamocin	7 470
Gmina miejsko-wiejska Margonin	6 449
Gmina wiejska Budzyń	8 492

Rys. nr 2. Liczba mieszkańców gmin powiatu chodzieskiego

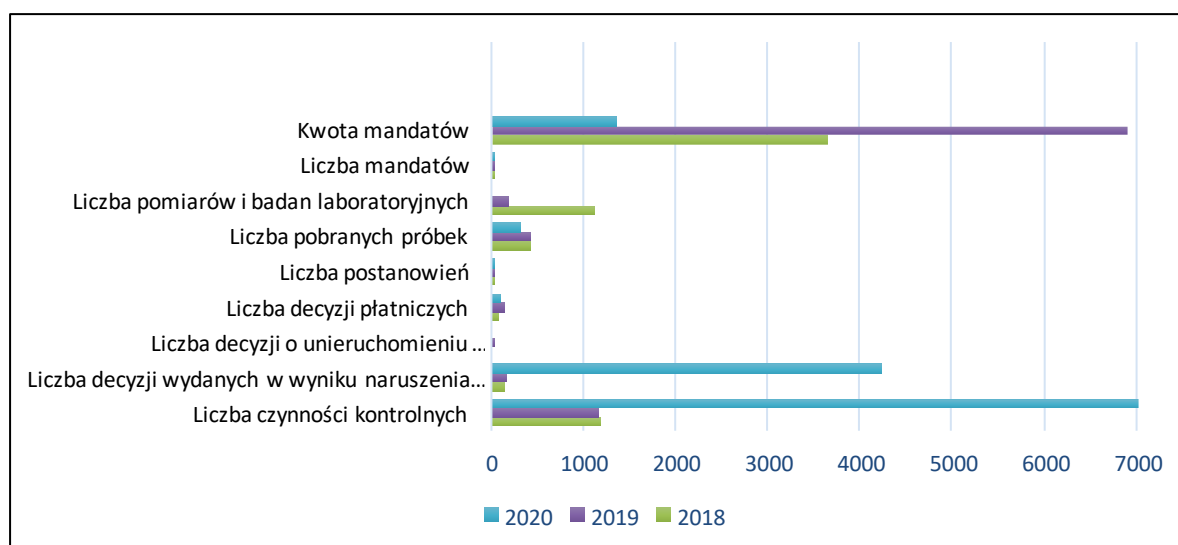
II. Działalność kontrolno-represyjna i opiniodawcza Stacji

WYSZCZEGÓLNIENIE	ROK		
	2018	2019	2020
Liczba czynności kontrolnych	1176	1152	7730
Liczba decyzji wydanych w wyniku naruszania przepisów sanitarnych	149	152	4236
Liczba decyzji o nieuruchomieniu obiektu/wstrzymaniu działalności	0	1	1
Liczba decyzji płatniczych	83	133	106
Liczba postanowień	18	11	11
Liczba pobranych próbek *	422	429	311
Liczba pomiarów** i badań laboratoryjnych	1125	185	0
Liczba mandatów	19	29	7
Kwota mandatów (w zł)	3650	6900	1350

* Dotyczy próbek wody, żywności i kału pobranych przez PSSE w Chodzieży, a zbadanych przez inne laboratoria PIS

** Dotyczy pomiarów mebli szkolnych i wagi tornistrów

Tabela nr 1. Działalność kontrolno-represyjna i opiniodawcza PSSE w Chodzieży w okresie 2018-2020r.

Wykres nr 1. Działalność kontrolno-represyjna i opiniodawcza PSSE w Chodzieży w okresie 2018-2020

Jak wynika z powyższych danych, liczba czynności kontrolnych, na którą składały się kontrole, wizytacje i wywiady epidemiologiczne wzrosła prawie 7-krotnie w porównaniu do 2018 i 2019 roku. O wzroście zdecydowała ogromna liczba wywiadów przeprowadzanych w czasie pandemii. Wydano również blisko 30-krotnie więcej decyzji administracyjnych. Były to głównie decyzje nakładające obowiązek izolacji lub kwarantanny, które w pierwszych miesiącach epidemii PPIS zobowiązany był wydawać na piśmie.

III. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Sprawowanie nadzoru epidemiologicznego jest priorytetowym zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zadanie to realizowali pracownicy epidemiologii, którzy jak każdego roku prowadzili nadzór nad chorobami zakaźnymi i ich rejestrację oraz koordynowali działania związane z zapobieganiem i zwalczaniem chorób zakaźnych, zakażeń i zatruc pokarmowych u ludzi. Priorytetowym zadaniem w roku 2020 było realizowanie szerokiego zakresu działań spowodowanych wystąpieniem pandemii COVID-19 wywołanej przez koronawirusa SARS-CoV-2. Zadania jakie w związku z pandemią COVID-19 nałożono na pracowników inspekcji sanitarnej wiązały się z wdrażaniem i usprawnianiem różnorodnych strategii działań, w tym również pilnym opanowaniem kilku systemów informatycznych.

W dalszej kolejności pracownicy epidemiologii prowadzili nadzór nad wykonywaniem szczepień ochronnych.

Podstawą oceny sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie chodzieskim były dane liczbowe o zachorowaniach na choroby zakaźne pochodzące ze zgłoszeń zachorowań dokonywanych przez lekarzy podejrzewających lub rozpoznających choroby zakaźne.

1. Choroby, szerzące się drogą pokarmową

W 2020r. zarejestrowano tylko 2 przypadki zachorowania na biegunki u dzieci do lat dwóch, o 32 przypadki mniej niż w roku 2019. Badania bakteriologiczne i wirusologiczne wykonano u 2 dzieci. Czynnikiem patogennym w obu przypadkach były rotawirusy. Wszystkie dzieci z biegunką w wieku do 2 lat były hospitalizowane.

Podobnie jak w roku 2019r., w roku minionym zatrucie pokarmowe, wywołane pałeczkami Salmonella, stwierdzono u 2 osób. Jedno zachorowanie wywołane pałeczką Salmonella Derby dotyczyło 3-letniego chłopca, mieszkańca wsi. Drugie zachorowanie wystąpiło u 4-letniego chłopca, również mieszkańca wsi i wywołane było pałeczką Salmonella Enteritidis. Oba przypadki zakończyły się wyzdrowieniem i uzyskano ujemne wyniki badań na nosicielstwo.

2. Ogniska zachorowań

W roku sprawozdawczym w powiecie chodzieskim zarejestrowano 4 ogniska zachorowań. 3 ogniska były spowodowane zakażeniem koronawirusem SARS-CoV-2, natomiast 1 ognisko spowodowane było zakażeniem świerzbowcem. Miejsca występowania ognisk wywołanych zakażeniem SARS-CoV-2 to: DPS w Chodzieży oraz oba szpitale funkcjonujące na terenie powiatu chodzieskiego. Natomiast ognisko świerzbowca zlokalizowano w Wielkopolskim Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii, Szpital w Chodzieży.

3. Choroby w zakresie, których prowadzi się szczepienie ochronne, w tym objęte programami eliminacji

Nie odnotowano w 2020r. przypadków wirusowego zapalenia wątroby typu B, w roku 2019 były to 2 przypadki.

W roku sprawozdawczym, podobnie jak w roku 2019 obserwowano dalszy spadek zachorowań na grypę sezonową – z 311 przypadków w 2019 roku, do 166 w roku 2020 (w tym 75 dzieci do lat 14, tj. 45,2%, 85 osób w przedziale wiekowym 15-64 lat, tj. 51,2%, 6 osób powyżej 65 roku życia, co stanowi 3,6 % ogólnej liczby chorych na gripę). Chorobę rozpoznano na podstawie objawów klinicznych. Do szpitala skierowano 2 osoby, a przyczyną hospitalizacji były dolegliwości ze strony układu oddechowego.

Grupa wiekowa	Liczba osób
0-14 lat	75
15-64	85
powyżej 65 r. ż	6
Ogółem	166

Tabela nr 2. Zachorowania na grypę sezonową w 2020r.

W minionym roku, w przeciwieństwie do roku 2019 odnotowano spadek zachorowań na krztusiec (z 16 przypadków w 2019 roku do 1 przypadku w roku 2020). Zachorowała 21-letnia kobieta o nieustalonej historii szczepień przeciw tej chorobie.

4. Neuroinfekcje oraz choroby: meningokokowa, pneumokokowa i wywołana przez *Haemophilus influenzae*

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano neuroinfekcji, w tym zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu o etiologii wirusowej lub bakteryjnej. Nie wystąpiły zachorowania wywołane przez *Neisseria meningitidis*. Zgłoszono natomiast 1 przypadek zapalenia płuc, wywołany przez *Streptococcus pneumoniae*.

5. Choroby odzwierzęce

W 2020 roku podobnie, jak w poprzednich 3 latach nie zarejestrowano chorób: włośnicy, leptospirozy, tasiemczycy w tym bąblowicy, listeriozy, wścieklizny oraz toksoplazmozy.

6. Inne choroby zakaźne

W bieżącym roku nastąpił spadek zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C (z 6 przypadków w 2019 roku do 2 przypadków w roku 2020). Zachorowały 2 kobiety w wieku 52 i 55 lat – mieszkanki miasta. Choroby stwierdzono na podstawie badań laboratoryjnych na obecność przeciwciał anti-HCV oraz testów potwierdzających replikację wirusa HCV-RNA – wyniki były dodatnie. Osoby chore nie figurowały wcześniej w rejestrze nosicieli PSSE w Chodzieży i nie były zawodowo narażone na zakażenie, a prawdopodobnymi przyczynami zakażenia były zabiegi medyczne.

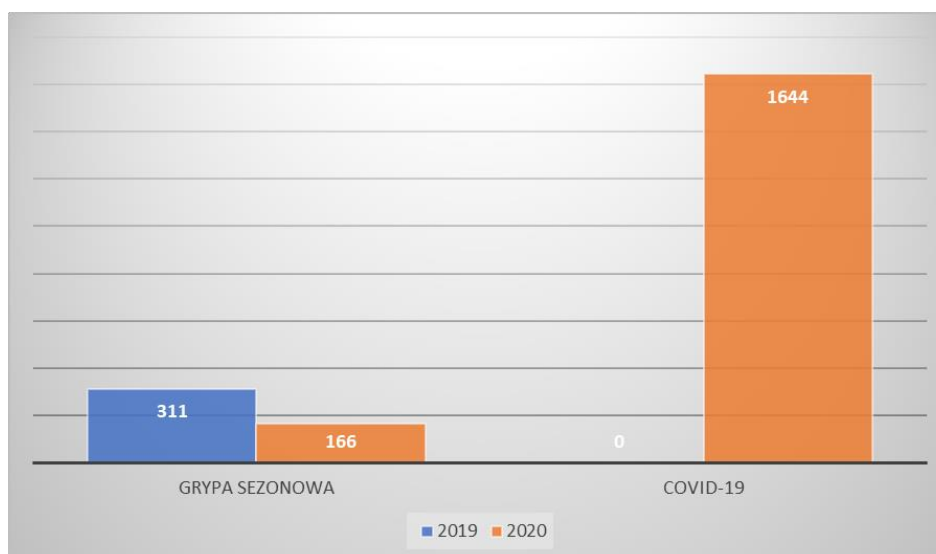
W ubiegłym roku spadła również ilość zachorowań na ospę wietrzną (z 80 przypadków w 2019 roku, do 42 przypadków w roku 2020r), 1 osoba wymagała hospitalizacji. Podobnie, jak w latach ubiegłych 50% wszystkich przypadków zachorowań stanowiły dzieci w wieku 0 – 4 lat. Osoby chorujące nie były wcześniej szczepione przeciw ospie wietrznej. Zachorowania skumulowały się w miesiącach styczniu – 19 przypadków i lutym – 12 przypadków.

Wystąpiło 7 przypadków zachorowań na płonicę, to o 2 więcej niż w roku 2019.

Zaobserwowano dalszy spadek zachorowań na gruźlicę (z 2 w 2019 roku do 1 przypadku w roku minionym). Zachorował 1 mężczyzna – mieszkaniec miasta i był on poddany hospitalizacji. Nadzorem epidemiologicznym objęto 1 osobę z wysokiego ryzyka zakażenia gruźlicą.

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano zachorowań na boreliozę - w roku 2019 było to 15 przypadków.

W związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną- wystąpieniem stanu epidemii, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Chodzieży podejmowała odpowiednie działania mające na celu zwalczanie COVID-19. W 2020 roku, na terenie powiatu chodzieskiego odnotowano 1644 osoby zakażone SARS-CoV-2, 4081 osób objęto kwarantanną a 818 nadzorem epidemiologicznym. Ustalono, że przez cały 2020 rok, na terenie powiatu chodzieskiego 6543 osoby zostały objęte odpowiednimi działaniami wyznaczonymi przez przepisy prawa.

Wykres nr 2. Zestawienie przedstawiające istotne zmiany w liczbie zachorowań na wybrane choroby zakaźne w roku 2019 i 2020.

7. Zapobieganie wściekliznie

W dalszym ciągu, tak jak w latach poprzednich, utrzymywała się duża liczba zgłoszeń dotyczących osób pokąsanych przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę. W minionym roku zarejestrowano 63 przypadki, o 13 przypadków mniej niż w roku 2019. Do szczepień przeciw wściekliznie zakwalifikowano 13 osób, o 3 więcej niż w roku 2019.

	Zwierzę	
	pies	kot
Liczba osób	9	4

Tabela nr 3. Przypadki pokąsania przez zwierzęta, wymagające podjęcia szczepień w 2020r.

8. Choroby przenoszone drogą płciową (wywołane przez *Chlamydia trachomatis*, ziarnica weneryczna, rzeżączka, kiła i jej postaci)

W 2020 roku zarejestrowano 2 zachorowania na choroby przenoszone drogą płciową, to o 1 mniej niż w roku 2019. W obu przypadkach była to choroba wywołana przez *Chlamydia trachomatis*. Zachorował 7-letni chłopiec i 33-letni mężczyzna - mieszkańcy wsi. Nie odnotowano zachorowań na kiłę, w roku 2019 były to 2 przypadki.

9. Zakażenia szpitalne

Pod nadzorem PSSE w Chodzieży w minionym roku były 2 szpitale, tzn. Szpital w Chodzieży przy ul. Strzeleckiej 32, należący do Wielkopolskiego Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów, Samodzielnego Publicznego ZOZ ul. Szamarzewskiego 62 w Poznaniu oraz Szpital Powiatowy im. Prof. Romana Drewsa w Chodzieży, ul. Żeromskiego 29, który od dnia 1 kwietnia 2020r. znajduje się pod nadzorem PSSE w Chodzieży w wyniku nowelizacji ustawy o PIS.

Szpital przy ul. Strzeleckiej opracował i przesłał do PSSE w Chodzieży raport roczny o zakażeniach zakładowych i drobnoustrojach alarmowych za rok 2019:

- w 2019 roku, w szpitalu hospitalizowanych było 4720 pacjentów. Wykonano 2891 badań mikrobiologicznych, o 57 mniej niż w roku 2018, w tym 27 posiewów krwi. W placówce

największy odsetek badań dotyczył kolejno: Oddziału Chorób Płuc I tj. 1,1 badania na jednego pacjenta (na 1435 hospitalizacji wykonano 1272 badania mikrobiologiczne) i Oddziału Chorób Płuc II z Pododdziałem Bronchologii Diagnostycznej tj. 1,3 badania na jednego pacjenta (na 2028 hospitalizacji wykonano 1513 badań mikrobiologicznych). Wskaźnik badań mikrobiologicznych na 100 pacjentów dla szpitala wynosił 61,25

- wykryto 9 czynników biologicznych, które wywołały zakażenie u pacjentów. Dominującymi czynnikami wywołującymi zakażenie były: *Klebsiella pneumoniae* ESBL (+) – 3 przypadki i *Clostridium difficile* – 2 przypadki. Pozostałe, to po 1 przypadku: *Escherichia coli* (ESBL+), *Staphylococcus aureus* (MRSA+), *Enterobacter cloacae* (ESBL+) i *Enterococcus faecium* VRE, HILAR.

10. Szczepienia ochronne

Szczepienia ochronne na terenie powiatu chodzieskiego prowadzone były zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych (PSO) przez 11 podmiotów leczniczych. Szczepienia obowiązkowe były finansowane z budżetu Ministra Zdrowia. Natomiast szczepienia zalecane, między innymi przeciw kleszczowemu zapaleniu opon mózgowych, grypie, ospie wietrznej, biegunce rotawirusowej, WZW typu A, zakażeniom wywołanym przez wirusa brodawczaka ludzkiego, *Neisseria meningitidis*, były propagowane przez podmioty lecznicze i były wykonywane odpłatnie.

W minionym roku, podobnie jak w latach poprzednich wszystkie 11 punktów szczepień posiadało urządzenia chłodnicze do przechowywania szczepionek, które były zabezpieczone zamknięciem przed dostępem osób postronnych.

W 9 punktach szczepień urządzenia chłodnicze wyposażone były w termometry do pomiaru temperatury, a wyznaczony personel sprawdzał temperatury w dni robocze i w dni wolne od pracy, po czym odnotowywał pomiary w prowadzonych rejestrach. W pozostałych 2 punktach szczepień zainstalowany był elektroniczny monitoring temperatury.

W 2020 roku, z powodu pandemii COVID skontrolowano tylko 3 spośród 11 placówek realizujących szczepienia ochronne. W placówkach tych szczepionki były prawidłowo przechowywane w urządzeniach chłodniczych i miały aktualne daty ważności - nie stwierdzono szczepionek przeterminowanych. Podczas kontroli wskazywano również na zasadność wyposażenia sprzętu chłodniczego w zdalny monitoring temperatur oraz w odpowiednią ilość toreb termicznych do transportu szczepionek.

W minionym roku 1 placówka zgłosiła zniszczenie 3 szt. szczepionek na kwotę 64,89 zł. Zniszczenie szczepionek było spowodowane niewyrażeniem przez matkę zgody na ich podanie dziecku, w chwili gdy szczepionki były już przygotowane przez pielęgniarkę do podania dziecku (nabrane do strzykawek), natomiast nie było już możliwości podania tych szczepionek innym dzieciom.

Transport szczepionek z PSSE do punktów szczepień odbywał się samochodami służbowymi i w termotorbach należących do punktów szczepień, z wkładami chłodzącymi i termometrami monitorującymi temperaturę.

Magazyn szczepionek PSSE w Chodzieży wyposażony był w 3 urządzenia chłodnicze, w 2 przechowywane były szczepionki, a 1 chłodziarka była traktowana jako zapasowa. W chłodziarkach ze szczepionkami zainstalowany był elektroniczny system monitoringu temperatur, który funkcjonował bez zakłóceń. Dodatkowo pracownicy epidemiologii kontrolowali stan urządzeń chłodniczych i temperatur w pomieszczeniu magazynowym szczepionek i odnotowywali dane w zeszycie monitoringu. Nie było przypadków awarii sprzętu chłodniczego ani zniszczenia szczepionek przechowywanych w magazynie PSSE w Chodzieży.

W roku sprawozdawczym nie było poważnych trudności z dostępnością szczepionek w celu wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych. Nie było poważnych zaległości w szczepieniach spowodowanych pandemią COVID-19.

11. Pozostałe informacje

Pracownicy epidemiologii oraz osoby przesunięte do zadań przeciwepidemicznych w 2020r. przeprowadzili łącznie 6621 dochodzeń epidemiologicznych w ramach nadzoru nad chorobami zakaźnymi, z czego 6543 (99%) miało związek z zakażeniami COVID-19 oraz 3 kontrole podmiotów leczniczych w zakresie wykonawstwa szczepień ochronnych. Przekierowano do innych PSSE lub WSSE 134 formularze zgłoszeń zachorowań i dodatnich wyników badań laboratoryjnych.

W minionym roku pracownicy epidemiologii współpracowali m.in. z:

- Inspekcją Weterynaryjną, w zakresie nadzoru nad wścieklizną oraz innymi chorobami, które wystąpiły u zwierząt (różyca, bąblowica, włośnica, brucelozą)
- podmiotami leczniczymi w zakresie wymiany informacji oraz bieżących wytycznych i zaleceń dotyczących COVID-19, w tym zgłaszania NOP po szczepieniu przeciw COVID 19; bieżących informacji dotyczących innych szczepień ochronnych, zaleceń i informacji z WSSE, GIS, PZH; druków do sprawozdań, formularzy, itp.
- stowarzyszeniami – pod koniec lutego 2020r. przeprowadzono 2 spotkania edukacyjne na temat COVID-19: z członkami Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków - Koła w Chodzieży oraz z członkami Stowarzyszenia „Bioderko w Chodzieży”
- innymi instytucjami – przekazywano materiały i wytyczne związane z epidemią COVID-19 do obiektów hotelarskich, gastronomicznych i handlowych
- interesantami - udzielano informacji dotyczących m. in. bezpieczeństwa sanitarnego i epidemiologicznego oraz szczepień ochronnych
- Policją - w zakresie realizacji zadań, które wymusiła pandemia COVID-19 (głównie pomoc w prowadzeniu nadzorów epidemiologicznych osób objętych kwarantanną lub izolacją domową) oraz przesyłania informacji dotyczących prowadzonych interwencji i dochodzeń.

12. Działalność informacyjna za pośrednictwem strony internetowej PSSE w Chodzieży

Materiały informacyjne własne oraz opracowania WSSE, GIS i PZH dotyczyły:

- cyklicznych informacji na temat aktualnych zagrożeń na świecie związanych z chorobami zakaźnymi i zakażeniami u ludzi
- informacji na temat koronawirusa SARS-CoV-2
- informacji GIS dla osób powracających z Północnych Włoch
- informowania o obowiązku zakrywania ust i nosa oraz innych zaleceń sanitarnych w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19
- wytycznych MRiRW i GIS dla producentów rolnych zatrudniających cudzoziemców przy pracach sezonowych;
- informacji o wykonywaniu testów na koronawirusa SARS-CoV-2
- informacji o pozyskiwaniu przez ZUS danych o kwarantannie i izolacji potrzebnych do wypłaty świadczeń chorobowych.

WNIOSKI

1. Pandemia COVID-19 spowodowała, iż 99% dochodzeń epidemiologicznych miało związek z zakażeniami COVID-19 a tylko 1% z innymi chorobami zakaźnymi.
2. liczba czynności kontrolnych, na którą składały się kontrole, wizytacje i wywiady epidemiologiczne wzrosła prawie 7-krotnie w porównaniu do 2018 i 2019 roku. O wzroście zadecydowała ogromna liczba wywiadów przeprowadzanych w czasie pandemii. Wydano również blisko 30-krotnie więcej decyzji administracyjnych. Były to głównie decyzje nakładające obowiązek izolacji lub kwarantanny, które w pierwszych miesiącach epidemii PPIS zobowiązany był wydawać na piśmie.

3. Pandemia COVID-19 skomplikowała realizację wszystkich dotychczasowych zadań epidemiologicznych PSSE w Chodzieży. Zdecydowana większość czynności od marca 2020 roku była związana z epidemią, a trudnościami w ich realizacji były:

- obciążenie w początkowej fazie epidemii bardzo szerokim zakresem zadań tylko i wyłącznie „sanepidów”
- zbyt późne systemowe zaangażowanie lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej w walkę z epidemią (wrzesień 2020r.)
- fakt, iż ograniczenia, nakazy i zakazy postrzegane były często jako nieuzasadnione obciążenia dokonywane przez pracowników PIS a nie jako działanie w celu ochrony zdrowia i życia ludzi przed skutkami epidemii
- fakt, iż dostateczna w stabilnej sytuacji epidemiologicznej obsada kadrowa zatrudniona w PSSE w Chodzieży, okazała się niewystarczająca w dobie pandemii i spowodowała trudności w wypełnianiu ogromnej liczby zadań w sposób sprawny i rzetelny.

4. Nadal poważną przeszkodą w realizacji szczepień ochronnych było uchylanie się od szczepień, głównie z powodu wpływu ruchów antyszczepionkowych. W porównaniu z rokiem 2019, w którym było w rejestrze PSSE 73 dzieci których rodzice uchylali się od ich zaszczepienia, w roku 2020 przybyło kolejnych 43 dzieci. Równocześnie wzrosła liczba rodziców uchylających się od szczepień swoich dzieci (ze 109 rodziców na koniec 2019 roku do 167 rodziców na koniec roku 2020).

5. Od kilku lat utrzymuje się znaczna liczba pokąsań przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę, zwłaszcza psy. Z uwagi na wysokie koszty takich zdarzeń (obserwacje weterynaryjne zwierząt, szczepienia ludzi) należałoby wzmocnić działania w celu wyeliminowania zjawiska wałęsających się bez nadzoru i szczepień zwierząt, szczególnie psów i kotów. Należy nadal prowadzić działania zmierzające do podniesienia poziomu odpowiedzialności właścicieli za swoje zwierzęta.

6. Obniżony spadek zachorowań na inne choroby obserwowany w niniejszym zestawieniu sprawozdawczym, może być spowodowany wystąpieniem stanu epidemii COVID-19 a w związku z tym ograniczeniem w funkcjonowaniu placówek ochrony zdrowia, które skupiały się na walce z COVID-19. Również placówki diagnostyczne w dużej mierze skoncentrowały się na badaniach dotyczących SARS-CoV-2. Działania rozpoznawcze wobec innych chorób były w dużym stopniu utrudnione, a czasami niemożliwe.

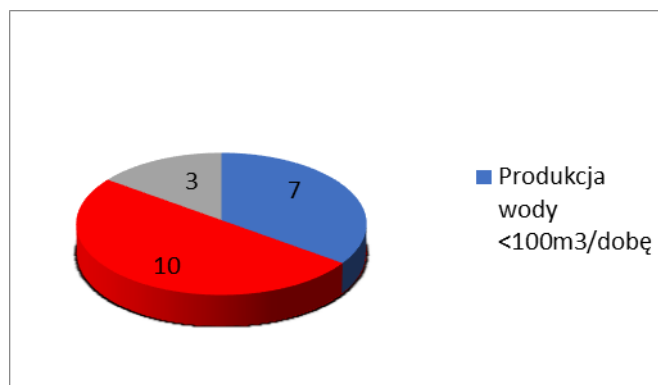
IV. Urządzenia do zaopatrywania w wodę i ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Wodociągi na terenie powiatu chodzieskiego ujmują wodę ze studni głębinowych wierconych. Woda poddawana jest procesowi uzdatniania. Nie stwierdzono niedoborów wody.

Nadzorem w 2020 roku objęto 20 urządzeń wodnych:

- 7 wodociągów o wydajności $\leq 100 \text{ m}^3/\text{dobę}$
- 10 wodociągów o wydajności $100\text{-}1000 \text{ m}^3/\text{dobę}$
- 3 wodociągi o wydajności $1000\text{-}10000 \text{ m}^3/\text{dobę}$.

Liczbę wodociągów nadzorowanych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Chodzieży w zależności od ilości produkowanej wody w $\text{m}^3/\text{dobę}$ w 2020 roku obrazuje wykres nr 3.

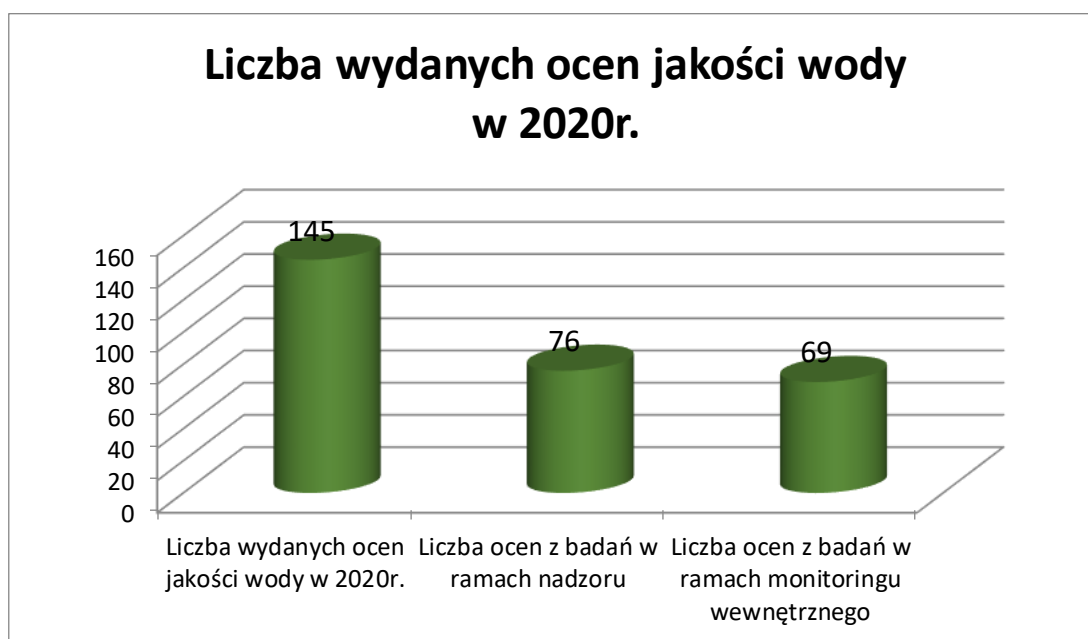

Wykres nr 3. Liczba wodociągów nadzorowanych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Chodzieży w zależności od ilości produkowanej wody w m³/dobę w 2020 roku

Zaopatrzeniem ludności w wodę zajmowały się: 2 wodociągi o produkcji wody poniżej 100 m³/dobę (liczba zaopatrywanej ludności - 741 osób), 8 wodociągów o produkcji wody od 100 do 1000 m³/dobę (liczba zaopatrywanej ludności – 17390 osób) i 3 wodociągi o produkcji wody powyżej 1000 do 10000 m³/dobę (liczba zaopatrywanej ludności – 29401 osób). Pozostałych 7 wodociągów produkowało wodę tylko na własne potrzeby.

Ogółem w obiektach zaopatrzenia ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze przeprowadzono 20 kontroli protokolarnych i 92 kontrole poborowe. Wydano 145 ocen jakości wody do spożycia:

- 74 oceny jakości wody stwierdzające przydatność wody do spożycia, 2 oceny stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia na podstawie badań wykonanych w ramach nadzoru sanitarnego. Ze względu na obecność bakterii grupy coli i obecność bakterii Escherichia coli wydano 1 ocenę stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia, ze względu na obecność bakterii grupy coli, obecność bakterii Escherichia coli, podwyższoną ogólną liczbą mikroorganizmów w 22°C po 72 h, podwyższoną mętnością wydano 1 ocenę stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia.
- 69 ocen jakości wody stwierdzających przydatność wody do spożycia na podstawie badań wykonanych przez producenta wody wykonanych w ramach monitoringu wewnętrznego.

Wykres nr 4. Liczba wydanych ocen jakości wody w ramach nadzoru i w ramach monitoringu wewnętrznego w 2020 roku

W związku ze stwierdzoną w roku sprawozdawczym 2020 obecnością w wodzie bakterii grupy coli i obecnością bakterii *Escherichia coli* w 1 wodociągu, ponadnormatywną ogólną liczbą mikroorganizmów w 22°C i niezgodną z wymaganiami mętnością w 1 wodociągu, wyegzekwowano poprawę jakości wody w tych 2 wodociągach. Właściciel tych wodociągów poinformował PPIS w Chodzieży o podjęciu działań naprawczych i po ich zakończeniu przekazał wyniki badań wody.

Właściciel 1 wodociągu przeprowadził badania wody surowej w zakresie pierwiastków promieniotwórczych, wydano 1 ocenę stwierdzającą, że jakość wody pod względem stężeń pierwiastków promieniotwórczych była zgodna z wymaganiami rozporządzenia.

Ponadto wydano 3 oceny dotyczące obecności bakterii z rodzaju *Legionella* w instalacji ciepłej wody – 1 w Szpitalu Powiatowym im. prof. R. Drewsa w Chodzieży, 2 w Szpitalu WCPiT w Chodzieży.

Ze względu na skażenie instalacji ciepłej wody bakteriami z rodzaju *Legionella* wydano 1 ocenę stwierdzającą niespełnienie wymagań mikrobiologicznych, jakim powinna odpowiadać ciepła woda oraz 2 oceny stwierdzające, że badana ciepła woda spełnia wymagania mikrobiologiczne.

W szpitalu WCPiT w Chodzieży stwierdzono, że badana ciepła woda nie spełnia wymagań mikrobiologicznych, jakim powinna odpowiadać ciepła woda i zobowiązano właściciela do podjęcia działań naprawczych zmierzających do redukcji liczby bakterii mających na celu doprowadzenie jakości wody do wymagań rozporządzenia. Szpital w Chodzieży dwukrotnie przegrzał instalację wodociągową i zlecił powtórne badanie wody. Na jej podstawie wydano ocenę jakości wody stwierdzającą, że badana ciepła woda spełnia wymagania mikrobiologiczne w zakresie bakterii z rodzaju *Legionella*.

Wydano 3 decyzje wyrażające zgodę na zastosowane materiały, wyroby i preparaty do uzdatniania i dystrybucji wody, 2 decyzje zatwierdzające dwa laboratoria zakładowe. Mandatów karnych nie nałożono.

Skontrolowano w 2020 roku wszystkie wodociągi. Wodociągi uzyskały pozytywną opinię ze względu na dobrą jakość wody pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym oraz dobry stan techniczny.

V. Kąpieliska naturalne i baseny oraz jakość wody do kąpiel

W ewidencji były 4 kąpieliska: przy Jeziorze Karczewnik w Chodzieży, przy Jeziorze Siekiera w Szamocinie, przy Jeziorze Margonińskim w Margoninie i przy Jeziorze Miejskim w Ratajach oraz 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpiel przy Hotelu w Sypniewie.

W sezonie letnim przeprowadzono 8 kontroli kąpielisk. W ramach nadzoru, przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego, przeprowadzono 4 badania bakteriologiczne wody w ww. kąpieliskach. W czasie sezonu organizatorzy kąpielisk i organizator miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpiel zlecali badania wody w ramach monitoringu wewnętrznego. Sprawozdania z badań przekazywali PPIS w Chodzieży w celu dokonania oceny jakości wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpiel. Wydano 16 ocen jakości wody w kąpieliskach oraz 2 oceny jakości wody w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpiel.

W czasie sezonu kąpielowego woda we wszystkich kontrolowanych kąpieliskach i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpiel spełniała wymagania mikrobiologiczne i inne wymagania w trakcie wizualnego nadzorowania wody. Miejsca wykorzystywane do kąpiel były oznakowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2018r. w sprawie ewidencji oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpiel (Dz. U. z 2018r. poz. 2476).

Klasyfikację jakości wody przeprowadzono tylko dla kąpieliska przy Jeziorze Karczewnik w Chodzieży.

W 2020 roku podobnie jak w poprzednich latach na kąpielisku przy Jeziorze Margonińskim w Margoninie atrakcją dla korzystających z kąpeli był kompleks 5 zjeżdżalni. W skład kompleksu wchodziły zjeżdżalnie: Anakonda, Kamikadze, Turbo, Pontonowa i Rodzinna. Kąpielisko przy Jeziorze Siekiera w Szamocinie było wyposażone w kompleks zjeżdżalni dla dzieci składający się ze zjeżdżalni typu Kamikaze i typu Anakonda. Kąpielisko w Ratajach przy Jeziorze Miejskim w Chodzieży było wyposażone w budynek z toaletami i przebieralniami. Dwa kąpieliska w Chodzieży posiadały pomosty pływające.

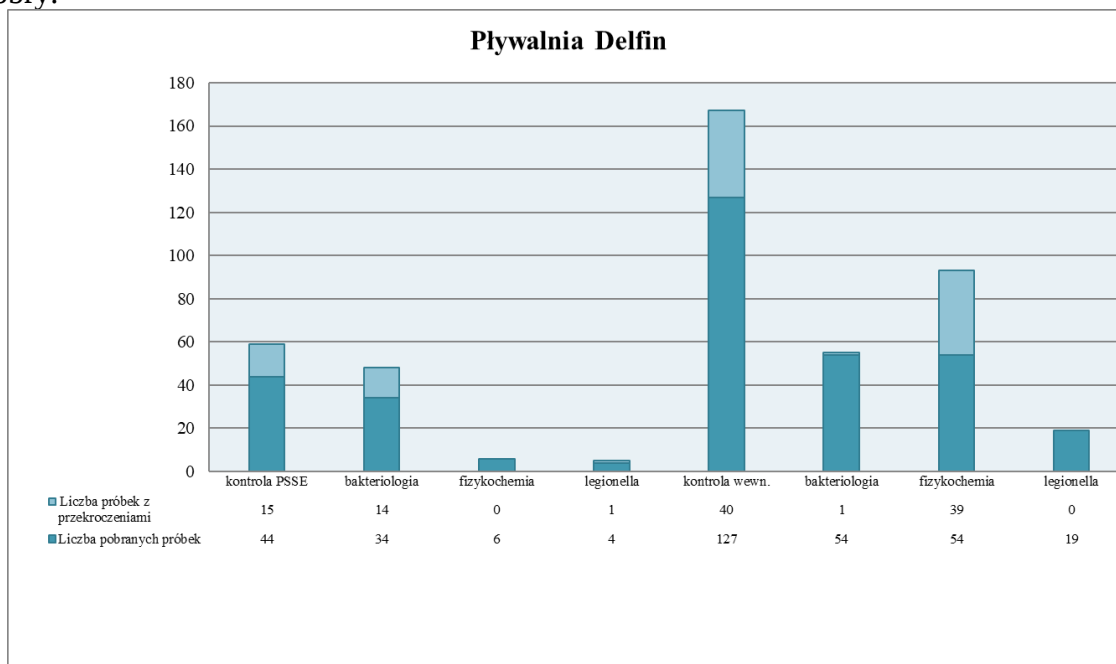
Baseny kryte

W roku sprawozdawczym 2020 zewidencjonowane były 2 baseny kryte: Pływalnia „Delfin” w Chodzieży i basen kąpielowy w Hotelu „Habenda” w Budzynie. Badania jakości wody basenowej prowadzone były przez pracowników PSSE w Chodzieży w ramach nadzoru sanitarnego oraz przez zarządców basenów w ramach monitoringu wewnętrznego.

W Pływalni „Delfin” przeprowadzono 1 kontrolę protokolarną oraz 11 kontroli poborowych, wykonano 34 badania bakteriologiczne wody, 6 badań fizykochemicznych oraz 4 badania w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella*. W ramach monitoringu wewnętrznego pobrano 54 próby w kierunku bakteriologicznym, 54 próby w kierunku fizykochemicznym, 19 prób w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella*. Jakość wody w niecce basenowej, zjeżdżalni, systemie cyrkulacji i wannach z hydromasażem odbiegała od wymagań rozporządzenia w 55 próbach (15 prób pobranych w ramach nadzoru i 40 prób pobranych w ramach monitoringu wewnętrznego), gdzie stwierdzono obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa*, niezgodne z wymaganiami: ogólną liczbę mikroorganizmów w $36 \pm 2^\circ\text{C}$ po 48h, zawartość chloru wolnego, chloru związanego, chloroformu oraz pH. Właściciel basenu poinformował PPIS w Chodzieży o podjętych działaniach naprawczych. Wydano 11 ocen jakości wody.

Z powodu epidemii COVID-19 pływalnia była wyłączona z użytkowania w terminie: 12.03.2020 – 31.07.2020r. oraz 13.10.2020r – 31.12.2020r. Z eksploatacji były wyłączone również wanny z hydromasażem.

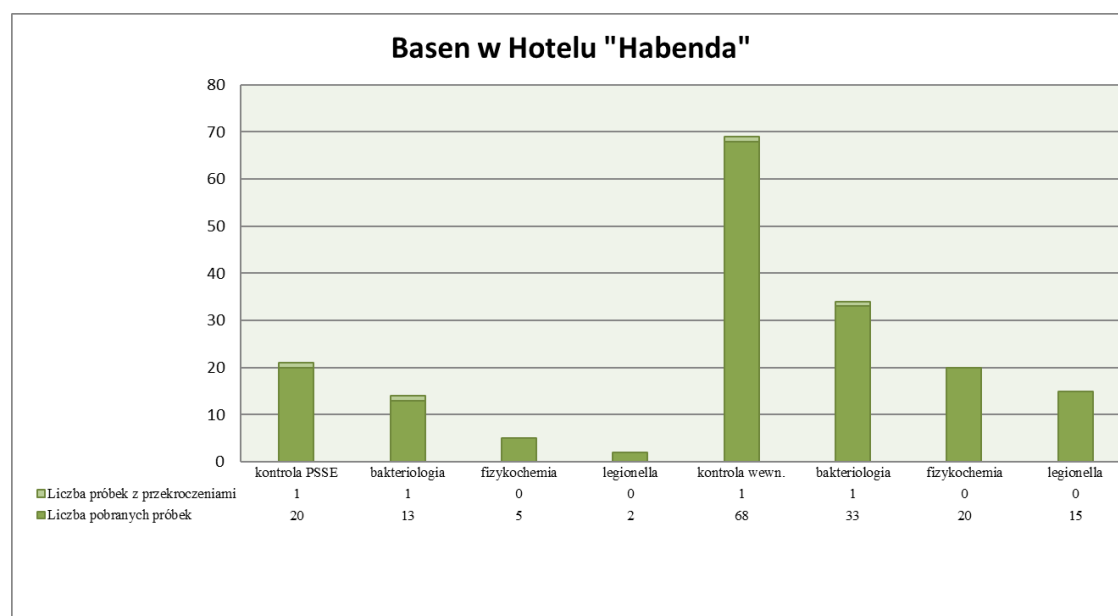
Stan sanitarno-porządkowy i sanitarno-techniczny basenu na koniec roku wykazano jako dobry.

Wykres nr 5. Liczba badań bakteriologicznych i fizykochemicznych wody, w tym z przekroczeniami, w pływalni Delfin w 2020r.

W basenie w Hotelu „Habenda” przeprowadzono 1 kontrolę protokolarną oraz 6 kontroli poborowych, wykonano 13 badań bakteriologicznych wody, 5 badań fizykochemicznych oraz 2 badania w kierunku bakterii z rodzaju Legionella. Właściciel basenu prowadził badania w ramach monitoringu wewnętrznego. Pobrano 33 próby w kierunku bakteriologicznym, 20 prób w kierunku fizyko-chemicznym oraz 15 prób w kierunku bakterii z rodzaju Legionella. Wydano 6 ocen jakości wody. Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-porządkowy basenu był dobry. Jakość wody w niecce basenowej, jacuzzi i systemach cyrkulacji nie odbiegała od wymagań rozporządzenia z wyjątkiem 2 prób (1 próba pobrana w ramach nadzoru i 1 próba pobrana w ramach monitoringu wewnętrznego), w których stwierdzono niezgodną z wymaganiami ogólną liczbę mikroorganizmów $36 \pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48h. Właściciel basenu poinformował PPIS w Chodzieży o podjętych działaniach naprawczych. Stan sanitarno-porządkowy i sanitarno-techniczny basenu był dobry.

Z powodu epidemii COVID-19 basen był zamknięty w następujących terminach: 17.03.2020r.– 12.06.2020r. oraz w 1.11.2020r. – 31.12.2020r.

Wykres nr 6. Liczba badań bakteriologicznych i fizykochemicznych wody, w tym z przekroczeniami, w basenie w Hotelu „Habenda” w 2020r.

VI. Obiekty użyteczności publicznej

W 2020r. zewidencjonowanych było 206 obiektów. Ogółem w obiektach użyteczności publicznej przeprowadzono 60 kontroli protokolarnych, w tym 43 w obiektach użyteczności publicznej oraz 17 kontroli poborowych na basenach. Łącznie wydano 36 decyzji administracyjnych: w tym 2 decyzje nakazu, 1 decyzję przedłużającą termin wykonania decyzji, 1 decyzję dotyczącą odbioru odpadów od osób objętych kwarantanną i izolacją, 6 decyzji opłat oraz 26 decyzji dotyczących ekshumacji. Ponadto wydano 4 postanowienia dotyczące sprowadzenia zwłok z zagranicy. Wystąpień z art. 30 ustawy o PIS, tytułów wykonawczych, postanowień o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia oraz upomnień nie wydawano. Nie nałożono mandatów karnych. Wydano łącznie 8 opinii sanitarnych dotyczących regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminach oraz postępowania z odpadami komunalnymi.

W 2020r. do komórki Higieny Komunalnej tut. Stacji wpłynęło 11 pism z prośbą o interwencję. 5 pism przesłano do innych instytucji do załatwienia zgodnie z właściwością, 6 rozpatrzono. Przedmiotem wniosków rozpatrzonych przez PPIS w Chodzieży były sprawy dotyczące: gromadzenia różnych przedmiotów stanowiących realne zagrożenie

epidemiologiczne (4), złego stanu sanitarnego toalety na stacji PKP (1), świadczenia usług w zakresie tatuażu w mieszkaniu, bez zarejestrowanej działalności (1).

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży w okresie roku sprawozdawczego 2020 przybył 1 dom pomocy społecznej, będący wcześniej pod nadzorem WSSE w Poznaniu. Nie został on zaplanowany do kontroli, nie został skontrolowany z uwagi na epidemię COVID-19 i obostrzenia w dostępności do obiektu oraz ochronę zdrowia pensjonariuszy. Wydano 1 decyzję przedłużającą termin wykonania decyzji wystawionej przez pracowników Oddziału Higieny Komunalnej WSSE w Poznaniu.

Hotele, motele, pensjonaty, inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

Zewidencjonowane były 25 obiekty, w tym: 6 hoteli, 2 motele, 3 pensjonaty oraz 14 innych obiektów, w których świadczone były usługi hotelarskie.

Zdjęcie nr 1. Nowy obiekt całoroczny – Marta Stokłosa, Budynek Turystyczno-Rekreacyjny, Trojanka, gm. Chodzież

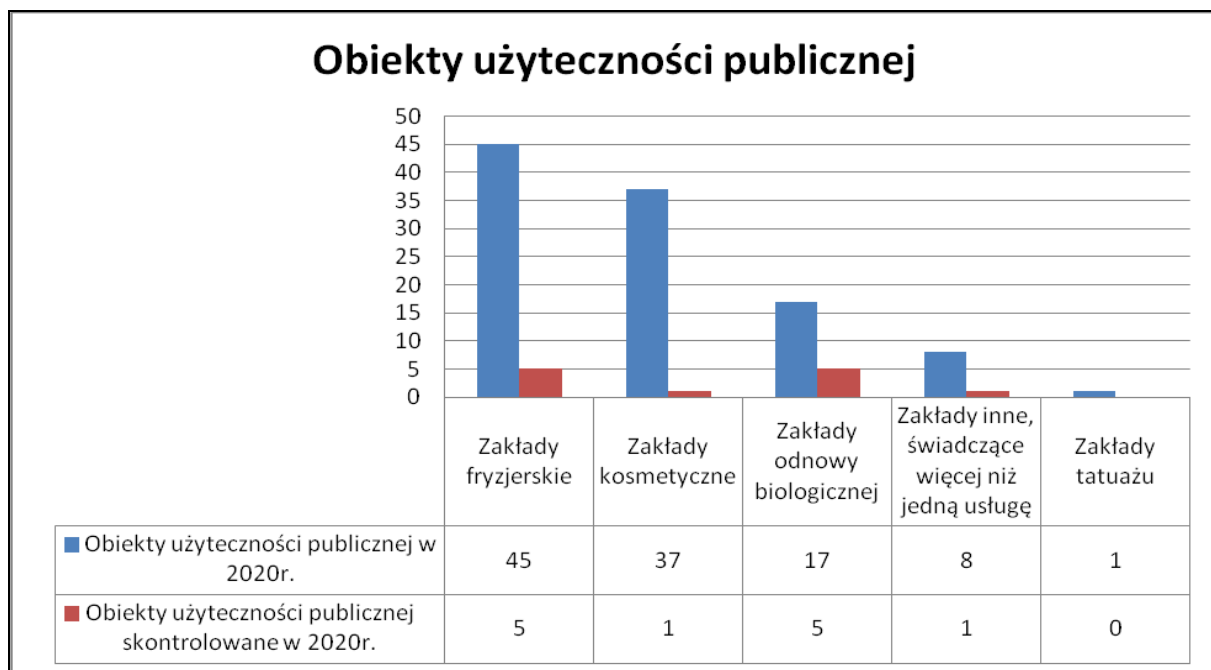
Bieżący stan sanitarno-porządkowy w 13 skontrolowanych obiektach był dobry, a 11 obiektów nie zostało zaplanowanych do kontroli w roku 2020. Przedmiotem kontroli organów PIS prowadzonej w ww. obiektach był ogólny stan sanitarno-techniczny, postępowanie z bielizną brudną i czystą, gospodarka odpadami i nieczystościami płynnymi, zaopatrzenie w środki czystości, środki do dezynfekcji rąk, środki ochrony osobistej (maseczki), sposób przeprowadzania dezynfekcji pomieszczeń oraz powierzchni dotykowych w związku z COVID-19. Wszystkie kontrolowane obiekty były w dobrym stanie technicznym i sanitarno-porządkowym. Obiekty te zaopatrzone były w wodę do spożycia z wodociągów publicznych i podłączone były do kanalizacji. W 2020r. w obiektach tych nie pobierano z nadzoru prób wody ciepłej w kierunku oznaczenia bakterii z rodzaju *Legionella* i właściciele obiektów nie zlecieli przeprowadzenia badań wody w tym zakresie.

Obiekty z omawianej grupy wyposażone były w zamykane pojemniki bądź kontenery na śmieci, które ustawione były na podłożach utwardzonych. Pojemniki i kontenery były w dobrym stanie technicznym. Były one opróżniane zgodnie z zawartymi umowami przez zakłady oczyszczania miasta. Obiekty zaopatrzone były w dostateczną ilość środków czystościowych i dezynfekcyjnych. Postępowanie z bielizną pościelową było prawidłowe. Bielizna czysta i brudna przechowywana była w wydzielonych magazynach lub szafach. Stan bielizny w obiektach był dobry. Bielizna pościelowa prana była w pralniach usługowych, z wyjątkiem 1 obiektu, w którym bielizna była prana we własnej pralni. W jednym z obiektów hotelarskich w III kwartale 2020 roku uruchomiono własną pralnię. Właściciele większości obiektów prowadzili okresową dezynfekcję poduszek, kołder i koców.

Otoczenie wszystkich obiektów było zagospodarowane, utwardzone, częściowo obsadzone zielenią, z zapewnionymi parkingami dla gości hotelowych. Przy niektórych obiektach zapewniono place zabaw, stoliki i krzesła, istniała możliwość wypożyczenia sprzętu wodnego oraz skorzystania z kortów tenisowych i jazdy konnej. Jeden z hoteli posiadał basen z jacuzzi i sauną oraz salę do bowlingu.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej oraz inne zakłady, w których świadczonych jest łącznie więcej niż jedna z wyżej wymienionych usług

Na terenie powiatu chodzieskiego w 2019 roku zewidencjonowanych było 107 zakładów. W roku sprawozdawczym 2020 zewidencjonowanych było 108 obiektów, przybył 1 obiekt.

Wykres nr 7. Liczba zarejestrowanych obiektów użyteczności publicznej i liczba skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej w 2020r.

W roku 2020 skontrolowano 12 obiektów, przeprowadzono w nich 12 kontroli sanitarnych. Podczas kontroli sanitarnych ww. obiektów szczególną uwagę zwracano na procesy dezynfekcji i sterylizacji sprzętu do obsługi klienta. Preparaty i środki dezynfekcyjne używane w zakładach posiadały odpowiednie stężenia nie stwarzające zagrożenia dla zdrowia. Informacje o produktach dezynfekcyjnych umieszczane były na etykiecie w języku polskim. Osoby sporządzające roztwory dezynfekcyjne przestrzegały zasad zawartych w instrukcji producenta preparatu. Czyste przybory i narzędzia wykorzystane w czasie zabiegów przechowywane były w czystych, zamykanych pojemnikach lub w sterylnych pakietach. Brudne narzędzia były odkładane do przeznaczonego do tego celu pojemnika, a następnie dezynfekowane i myte.

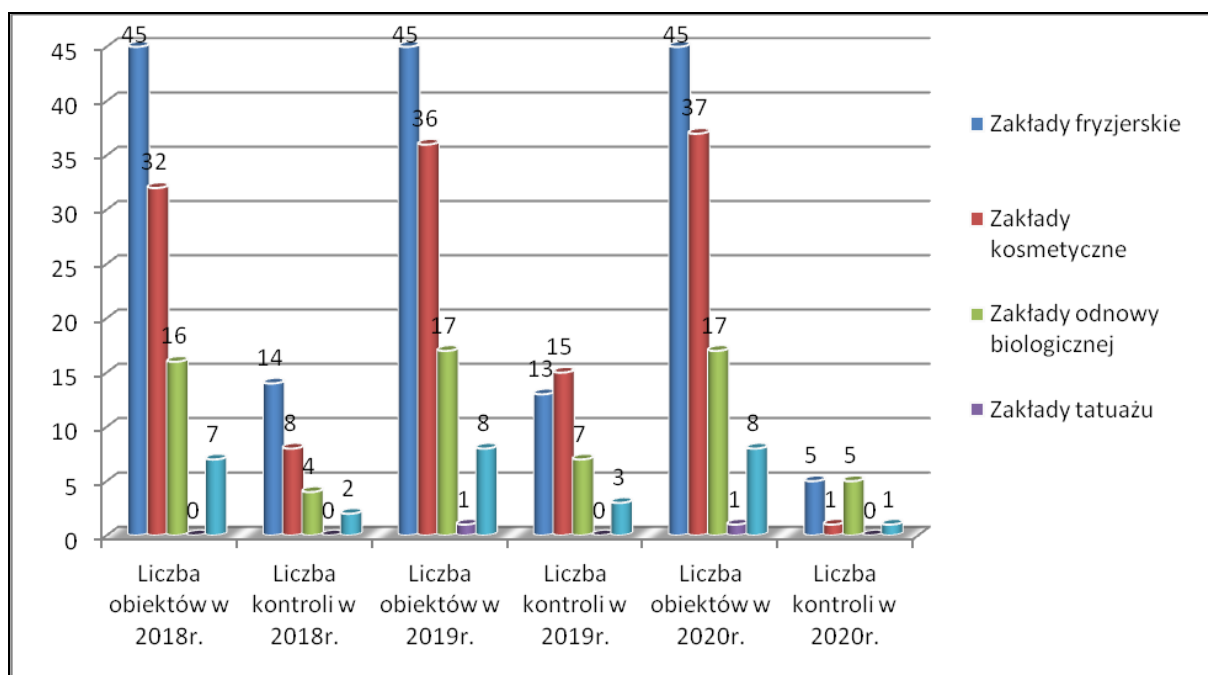
Każdorazowo podczas kontroli zwracano uwagę na postępowanie z bielizną – zarówno w aspekcie prania i dezynfekcji, jak i prawidłowego przechowywania bielizny czystej i brudnej. Bielizna wielokrotnego użytku najczęściej była prana poza zakładami. Powszechne staje się stosowanie bielizny fryzjerskiej i kosmetycznej jednorazowego użytku.

Odpady stałe gromadzone były w odpowiednio oznaczonych i specjalnie przeznaczonych do tego celu pojemnikach lub kontenerach. Podmioty wytwarzające odpady niebezpieczne posiadały procedury postępowania z odpadami potencjalnie zakaźnymi. Odbiorem ww. odpadów zajmowały się firmy specjalistyczne posiadające odpowiednie zezwolenia na prowadzenie tego rodzaju działalności.

W związku z obostrzeniami dotyczącymi przestrzegania przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii sprawdzano wyposażenie zakładów w środki do dezynfekcji rąk, zaopatrzenie pracowników i osób korzystających z usług w środki ochrony osobistej, postępowanie z odpadami typu maseczki, rękawiczki jednorazowe oraz zachowanie wymaganych odległości i zabezpieczeń pomiędzy stanowiskami wykonywania usług. Wiele obiektów użyteczności publicznej było okresowo nieczynnych.

We wszystkich skontrolowanych zakładach przestrzegane były przepisy ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2019r. poz. 2182 ze zm.).

Wśród zakładów ujętych w ewidencji przeważały zakłady fryzjerskie, najmniej liczną grupę stanowiły zakłady tatuażu.

Wykres nr 8. Liczba obiektów i kontroli w latach 2018-2020r.

Dworce autobusowe, stacje kolejowe PKP i przystanki osobowe PKP

Zewidencjonowane były:

- 4 przystanki autobusowe
- 2 stacje PKP.

W roku 2020 w ewidencji było 6 obiektów. Skontrolowano 2 obiekty: Przystanek autobusowy PKS w Szamocinie i Stację PKP w Chodzieży. Źródłem zaopatrzenia w wodę ww. obiektów były wodociągi publiczne. Nieczystości płynne odprowadzane były do sieci kanalizacyjnej, odpady komunalne gromadzone były w pojemnikach, które opróżniane były przez specjalistyczne firmy. Stan sanitarno-porządkowy i sanitarno-techniczny przystanku PKS w Szamocinie był dobry.

Kontrolę stacji PKP w Chodzieży przeprowadzono w związku z wnioskiem o interwencję dotyczącym złego stanu sanitarnego toalety na dworcu PKP w Chodzieży. Przeprowadzona kontrola nie wykazała złego stanu sanitarnego lecz zły stan techniczny. Wydano zalecenia dotyczące usunięcia nieprawidłowości. Obiekt w ocenie rocznej, ze względu na stan techniczny wykazano jako zły.

Tereny rekreacyjne

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży w 2019r. nie było terenów rekreacyjnych. W 2020r. przybyły 2 obiekty:

1. Park Ostrowskiego – ul. ks. dr Janusza Ostrowskiego
2. Teren rekreacyjny przy Pływalni „Delfin”, ul. Staszica 12, 64-800 Chodzież.

W 2020r. zaplanowano do kontroli i skontrolowano 1 obiekt - teren rekreacyjny przy Pływalni „Delfin”. Skontrolowano plac zabaw, boisko do gry w piłkę plażową, boisko sportowe typu „ORLIK” i Skatepark. Obiekty były w dobrym stanie sanitarno-porządkowym i sanitarno-technicznym. Teren rekreacyjny przy Pływalni „Delfin” w ocenie rocznej wykazano jako obiekt dobry.

Cmentarze

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży w roku 2020 były 24 cmentarze, w tym 18 cmentarzy parafialnych, 5 cmentarzy komunalnych i 1 cmentarz wielowyznaniowy.

W 2020 roku skontrolowano 2 cmentarze parafialne. Teren tych cmentarzy był ogrodzony, ogrodzenia wykonane były z materiałów trwałych (płot metalowy, ażurowy, siatka druciana). Na terenie cmentarzy główne aleje i drogi były utwardzone. Źródłem zaopatrzenia w wodę na wszystkich cmentarzach były wodociągi sieciowe. Odpady komunalne gromadzone były w pojemnikach i kontenerach w dobrym stanie sanitarno-porządkowym i sanitarno-technicznym. Zarządcy mieli podpisane umowy na odbiór odpadów komunalnych z firmami posiadającymi wymagane zezwolenia. Teren cmentarzy utrzymany był czysto. Na koniec roku sprawozdawczego obiektów złych nie wykazano.

Domy przedpogrzebowe i kostnice

W 2019 zewidencjonowanych było 5 obiektów. W 2020r. przybył 1 nowy obiekt - dom przedpogrzebowy w Szamocinie. Nowo zewidencjonowany obiekt został zaplanowany do kontroli, jednak ze względu na stan epidemii kontroli nie przeprowadzono.

Inne obiekty użyteczności publicznej

W roku sprawozdawczym 2019r. zarejestrowane były 34 obiekty. W ciągu roku sprawozdawczego 2020 ubył 1 obiekt – prywatny przewóz osób, a 2 obiekty zostały przeniesione do grupy „Tereny rekreacyjne”. Nadzorem objętych było 31 obiektów, były to: domy kultury, boiska i hala sportowa, stok narciarski, wyciąg nart wodnych, targowisko, środki transportu publicznego, usługi pogrzebowe, pralnie, firma sprzątająca, budynek sportu i rekreacji. Skontrolowano 7 obiektów, przeprowadzono 10 kontroli.

Zdjęcie nr 2. 3. 4. Nowy obiekt - Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Margoninie, ul. Polna 6, 64-830 Margonin

W roku sprawozdawczym 2020 zaplanowano do kontroli i skontrolowano 1 pralnię. Pralnia była w dobrym stanie sanitarno-technicznym i sanitarno-porządkowym. Obiekt w ocenie rocznej uznano jako dobry.

Skontrolowano 2 firmy świadczące usługi pogrzebowe. Przeprowadzono 2 kontrole, w tym 1 kontrolę dotyczącą odbioru samochodu pogrzebowego. Kontrola firmy świadczącej usługi pogrzebowe wykazała dobry stan sanitarno-porządkowy i sanitarno-techniczny samochodu do przewożenia zwłok, właściwe postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, właściwe postępowanie z odpadami, prawidłowe postępowanie ze środkami dezynfekującymi oraz stosowanie i przestrzeganie procedur mycia i dezynfekcji. Kontrola stanu sanitarno-technicznego samochodu do przewożenia zwłok, bieżącej czystości, postępowania z odpadami, dezynfekcji powierzchni, prowadzenia rejestru dezynfekcji samochodu do przewożenia zwłok lub szczątków, postępowania ze zwłokami, nie wykazała nieprawidłowości.

W roku sprawozdawczym 2020 przeprowadzono 1 kontrolę związaną z ekshumacją szczątków ludzkich. Wydano 26 decyzji dotyczących ekshumacji zwłok i szczątków ludzkich, 4 postanowienia dotyczące sprowadzenia zwłok z zagranicy. Kontrolowane obiekty w ocenie rocznej wykazano jako dobre.

W 2020r. w Chodzieskim Domu Kultury i Amfiteatrze przeprowadzono łącznie 4 kontrole: 1 kontrolę Amfiteatru i 3 kontrole Chodzieskiego Domu Kultury. Decyzją administracyjną z 2019r. wyegzekwowano poprawę stanu sanitarno-technicznego Amfiteatru: doprowadzono do właściwego stanu technicznego widownię amfiteatru, naprawiono i odmalowano ławki, doprowadzono do właściwego stanu sanitarno-technicznego

pomieszczenia dla artystów. Ponadto wykonano dodatkowe prace w amfiteatrze: odmalowano posadzki na korytarzu, w szatniach i garderobach, odmalowano także ściany na korytarzu oraz w ubikacjach dla artystów, założono nowe rynny odprowadzające wodę, zamontowano kamery na zewnątrz i wewnątrz obiektu, założono nowe lampy na zewnątrz obiektu, powiększono i odmalowano ekran na scenie. W dniu kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów Ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jednolity Dz. U. z 2019r., poz. 2182 ze zm.), przestrzegany był zakaz palenia tytoniu w kontrolowanym obiekcie, umieszczone było oznaczenie słowne i graficzne o zakazie palenia wyrobów tytoniowych. Obiekt w ocenie rocznej wykazano jako dobry.

W roku 2020 w Chodzieskim Domu Kultury przeprowadzono 3 kontrole. Kontrole wykazały właściwy stan sanitarno-techniczny obiektu. W związku z organizacją 50 Jubileuszowych Międzynarodowych Chodzieskich Warsztatów „CHO-JAZZ 2020” w dniu rozpoczęcia imprezy przedstawiciel PSSE w Chodzieży omówił z uczestnikami warsztatów zasady bezpiecznego zachowania się oraz zabezpieczeń i zasad epidemicznych obowiązujących podczas pandemii. Wydano zalecenia dotyczące właściwego postępowania uczestników warsztatów jazzowych podczas imprezy masowej oraz dotyczące zakupu czerwonych worków niezbędnych w przypadku podejrzenia zachorowania na COVID-19.

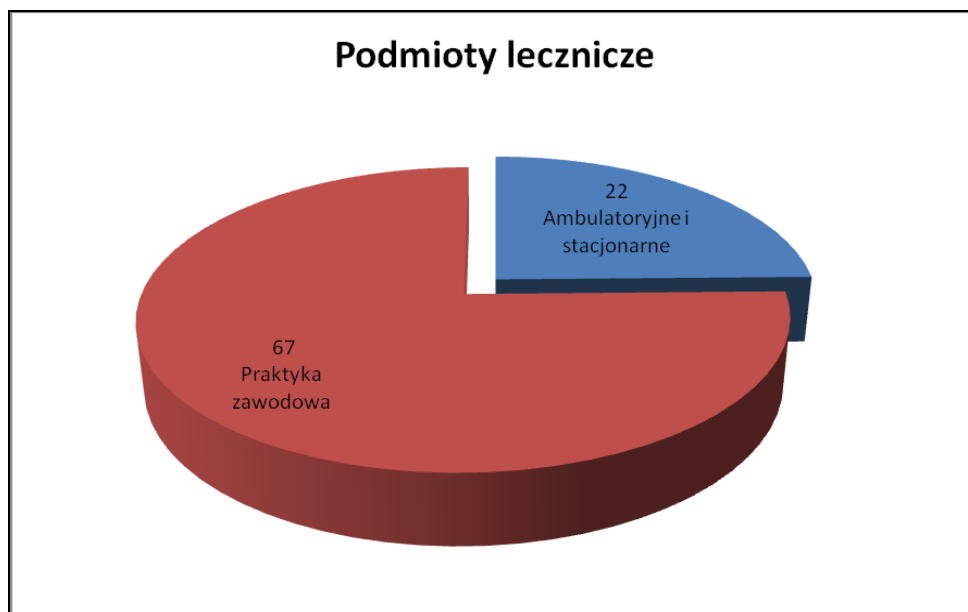
Ponadto w roku 2020 skontrolowano 3 stacje paliw będące pod nadzorem Stanowiska Pracy do Spraw Higieny Pracy. Podczas kontroli stacji paliw skontrolowano pomieszczenia higieniczno-sanitarne, pomieszczenia socjalne oraz dokumenty dotyczące: posiadania koncesji na obrót paliwami, magazynowania paliw, oznakowania paliw, skuteczności ochrony katodowej zbiornika. Na kontrolowanych stacjach paliw przestrzegany były przepisy ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jednolity Dz. U. z 2019r., poz. 2182 ze zm.), przestrzegany był zakaz palenia tytoniu, umieszczone były oznaczenia słowne i graficzne o zakazie palenia wyrobów tytoniowych. Stan sanitarno-techniczny kontrolowanych stacji paliw był dobry, oznakowania techniczne były prawidłowe, stacje posiadały koncesje na obrót paliwami. Obiekty te wykazano w ocenie rocznej jako dobre.

Ustępy publiczne

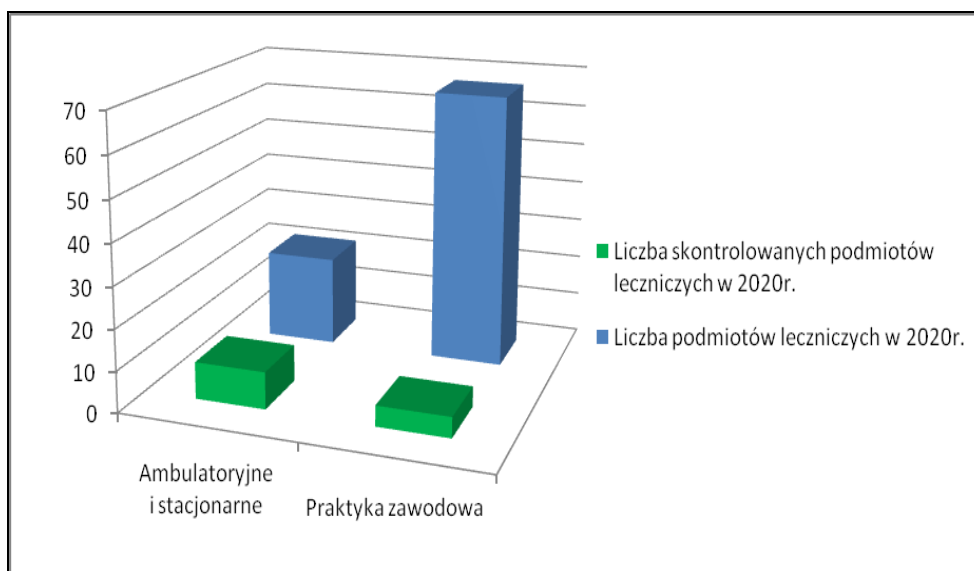
Pod nadzorem był 1 ustęp publiczny w Chodzieży. W ewidencji, tak jak w latach poprzednich był 1 ustęp publiczny stały, skanalizowany. Ze względu na stan epidemii kontroli nie przeprowadzono.

Podmioty lecznicze

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Chodzieży w 2020 roku obejmowała nadzorem sanitarnym 89 obiektów służby zdrowia. W roku 2020 przybyło 5 obiektów – 4 nowopowstałe obiekty oraz 1 obiekt – Szpital Powiatowy w Chodzieży, będący wcześniej pod nadzorem WSSE w Poznaniu. W 14 skontrolowanych obiektach służby zdrowia pracownicy PSSE w Chodzieży w roku 2020 przeprowadzili łącznie 14 kontroli protokolarnych (w tym 1 kontrolę w szpitalu i 13 kontroli w placówkach lecznictwa otwartego). Wydano łącznie 2 decyzje administracyjne (w tym 1 decyzję nakazu dotyczącą stanu sanitarno-technicznego obiektu, 1 decyzję opłatową). Postanowień o nałożeniu grzywny oraz pism (zawiadomień) w trybie art. 30 ustawy o PIS nie wydano.

Wykres nr 9. Liczba podmiotów leczniczych 2020r.

Wykres nr 10. Liczba podmiotów leczniczych oraz liczba skontrolowanych podmiotów leczniczych w 2020r.

Zakłady lecznictwa stacjonarnego

W powiecie chodzieskim pod nadzorem PSSE były 2 szpitale: Wielkopolskie Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów, Samodzielny Publiczny ZOZ, ul. Szamarzewskiego 62, 60-569 Poznań, Szpital w Chodzieży, ul. Strzelecka 32, 64-800 Chodzież, a także Szpital Powiatowy im. prof. Romana Drewsa w Chodzieży przy ul. Żeromskiego 29.

Pracownicy PSSE w Chodzieży przeprowadzili w Szpitalu w Chodzieży przy ul. Strzeleckiej 32, 1 kontrolę sanitarną obejmującą:

- wykonanie nakazów decyzji administracyjnej z dnia 16.01.2020r. znak: ON.HK.423.1.1.2020;
- przestrzeganie nakazów, zakazów i obowiązków wynikających z wystąpienia epidemii COVID-19.

Z powodu pandemii COVID-19 nie przeprowadzono kontroli kompleksowej. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zarządzeń decyzji administracyjnej. Wykonano konieczne naprawy i inne prace w ciągu komunikacyjnym w przejściu z parteru do magazynu bielizny czystej znajdującego się w piwnicy; w pomieszczeniu Pro Morte; na oddziale

Rehabilitacyjnym II. Stan sanitarno-techniczny i funkcjonalność większości skontrolowanych pomieszczeń szpitalnych, tak jak w roku poprzednim, nie budził zastrzeżeń.

Szpital przygotowuje się do dalszej modernizacji pomieszczeń. Planowana jest zmiana instalacji grzewczej, instalacji gazów medycznych, wentylacji grawitacyjnej. Dodatkowo planowany jest remont pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dla personelu, przystosowanie pomieszczenia do izolacji pacjentów. Planowany termin zakończenia prac wyznaczono na 31.12.2021r.

Podczas kontroli w placówce nie stwierdzono naruszeń w stosowaniu się do obostrzeń związanych z pandemią koronawirusa. Zgodnie z decyzją Wojewody Wielkopolskiego od 10.03.2020r. do odwołania został wprowadzony zakaz odwiedzin. Przy wejściu głównym do szpitala znajdował się pojemnik z płynem do higienicznej dezynfekcji rąk. Przestrzegany był nakaz zabezpieczenia ust i nosa w postaci maseczki ochronnej. Na poszczególnych oddziałach do dezynfekcji rąk stosowany były odpowiednie środki przeznaczone do higienicznej i chirurgicznej dezynfekcji rąk oraz do powierzchni i urządzeń. W strukturze szpitala wyodrębniono na czas epidemii decyzją Wojewody Wielkopolskiego z dnia 4.09.2020r. Odcinek Obserwacyjno-Izolacyjny tzw. „WUHAN” przeznaczony dla nowo przyjętych pacjentów. Przy wejściu umieszczono dozownik ze środkiem do dezynfekcji rąk Trisept. Odcinek składał się z pomieszczenia – punktu przyjęć, w którym nowi pacjenci poddawani byli badaniu lekarskiemu. Całodobowo na wydzielonym odcinku przebywała pielęgniarka. Wydzielono 5 sal wraz z zapleczem sanitarnym, na każdej sali znajdowała się tylko jedna osoba z podejrzeniem zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2. Pacjenci po uzyskaniu wyniku negatywnego wymazu przenoszeni byli na poszczególne oddziały szpitala w celu dalszego leczenia. Dodatkowo dla pacjentów oczekujących na przyjęcie ustawiono namiot wyposażony w ławki. Szpital posiadał procedurę postępowania w przypadku pacjentów z podejrzeniem lub rozpoznaniem COVID-19.

W roku 2020, tak jak w latach poprzednich, podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę dla szpitala był własny wodociąg lokalny. W 2020r. PPIS w Chodzieży zaplanował i pobrał z wodociągu lokalnego Szpitala w Chodzieży próby wody zimnej. W październiku w ramach kontroli urzędowej stwierdzono niezgodną z wymaganiami ogólną liczbę mikroorganizmów w $22^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$ po 72h - przekroczenie łącznie trwało 11 dni. Na czas działań naprawczych szpital podłączył sieć wodociągową do wodociągu publicznego w Chodzieży. Jakość badanej wody na koniec roku odpowiadała obowiązującym wymaganiom dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W kierunku oznaczenia bakterii z rodzaju *Legionella* pobrano w ramach nadzoru 4 próbki wody ciepłej. Z powodu przekroczenia liczby tych bakterii wydano ocenę stwierdzającą, że badana ciepła woda nie spełnia wymagań mikrobiologicznych. W ramach działań naprawczych szpital przegrzał dwukrotnie instalację wody ciepłej i zlecił powtórne badanie wody. Po tych czynnościach jakość wody ciepłej była zgodna z wymaganiami rozporządzenia.

Szpital Powiatowy w Chodzieży w 2020r. nie został zaplanowany do kontroli i nie został skontrolowany w związku, z tym, iż część oddziałów została przeznaczona dla pacjentów zakażonych koronawirusem SARS-CoV-2.

W tej grupie obiektów wydano 2 decyzje administracyjne (decyzja nakazu i decyzja opłatowa) przez komórkę HK. Mandatów nie nałożono.

Zakłady leczenia ambulatoryjnego

W ewidencji na dzień 31.12.2020r. było 87 placówek leczenia otwartego, w tym:

- 20 podmiotów leczniczych: 13 przychodni, ośrodków zdrowia, poradni, 2 zakłady badań diagnostycznych i medycznych laboratoriów diagnostycznych, 1 zakład rehabilitacji leczniczej, 4 inne podmioty;
- 67 praktyk zawodowych: 14 indywidualnych praktyk lekarskich (w tym 12 indywidualnych praktyk lekarzy dentystów), 39 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich (w tym

6 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarzy dentystów), 2 grupowe praktyki lekarzy dentystów, 10 grupowych praktyk pielęgniarek, 2 tzw. inne praktyki.

Zdjęcie nr 5. 6. Przychodnia PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ w MARGONINE, ul. Polna 2, 64-830 Margonin

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego oceniono stan sanitarno-porządkowy, stan sanitarno-techniczny, dokumentację, w tym dokumentację dotyczącą procedur sanitarno-higienicznych i szkoleń w zakresie utrzymania czystości, zaopatrzenie w środki czystościowe i dezynfekcyjne i prawidłowość ich stosowania w zależności od zagrożeń, dokumentację zdrowotną, postępowanie z bielizną czystą i brudną, postępowanie ze sprzętem oraz z odpadami komunalnymi i medycznymi powstającymi w wyniku prowadzenia działalności leczniczej a także otoczenie obiektów.

Skontrolowane w 2020r. obiekty leczenia otwartego były dostosowane do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019r. w sprawie szczegółowych wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2019r., poz. 595 ze zm.).

W 2020r. w skontrolowanych placówkach utrzymanie bieżącej czystości i porządku w pomieszczeniach nie budziło zastrzeżeń. Placówki posiadały prawidłowy sprzęt do sprzątania oraz wystarczającą ilość środków czystościowych i dezynfekcyjnych stosowanych w zależności od zagrożeń. Właściciele obiektów dbali o porządek pomieszczeń i otoczenie obiektów. Sprzątaniem obiektów zajmowali się pracownicy lub właściciele placówek, a w 1 obiekcie sprzątaniem zajmowała się firma zewnętrzna, posiadająca własny sprzęt i środki.

Placówki podmiotów leczniczych prowadzące działalność ambulatoryjną zaopatrywane były w wodę z wodociągów sieciowych publicznych. Jakość wody była dobra.

W obiektach leczenia ambulatoryjnego wykorzystywano bieliznę jednorazowego lub wielokrotnego użytku. Wszystkie placówki objęte nadzorem sanitarnym posiadały opracowane i wdrożone procedury postępowania z czystą i brudną bielizną. Placówki stosujące bieliznę wielokrotnego użytku korzystały z usług pralni usługowych.

W placówkach odpady medyczne zbierane były selektywnie, zgodnie z opracowanymi procedurami. Odpady zabierane były przez firmy specjalistyczne w celu ich utylizacji.

Placówki te na koniec 2020r. zostały ocenione jako dobre.

W 2020r. nie zgłoszono żadnej prośby o interwencję w sprawie nieprawidłowości w obiektach leczenia otwartego. W roku sprawozdawczym skontrolowano 15 obiektów leczenia otwartego, przeprowadzono 15 kontroli sanitarnych (w tym 13 kontroli przez HK i 2 kontrole przez E). Nie wydano decyzji administracyjnych i nie nałożono mandatów karnych.

Postanowień o nałożeniu grzywny oraz pism (zawiadomień) w trybie art. 30 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie wydano.

WNIOSKI

1. Większość zaplanowanych kontroli obiektów komunalnych i obiektów służby zdrowia nie została wykonana ze względu na epidemię COVID-19. Niektóre z obiektów były okresowo nieczynne.
2. W 2020 roku wodociągi produkowały wodę dobrej jakości.
3. Wszystkie skontrolowane podmioty lecznicze na terenie powiatu spełniały wymagania higieniczno-sanitarne określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019r. w sprawie szczegółowych wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2019r., poz. 595 ze zm.).
4. Brak aktualnego przepisu określającego szczegółowe wymagania sanitarne jakim powinny odpowiadać zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej utrudnia prawidłowe sprawowanie nadzoru nad tą grupą obiektów.
5. Pracownicy Higieny Komunalnej w roku 2020 zaangażowani byli głównie w działania mające na celu przeciwdziałanie rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2. Przeprowadzali wywiady i dochodzenia epidemiologiczne związane z COVID-19, nakładali kwarantanny, pracowali w nowych systemach informatycznych EWP i SEPIS wspierających nadzór nad epidemią, pozyskiwali dane i sporządzali raporty na temat wymazów i zachorowań w Domu Pomocy Społecznej, udzielali informacje obywatelom. Ponadto przeprowadzili poza planem 169 kontroli tematycznych w związku z wprowadzanymi obostrzeniami dotyczącymi przestrzegania przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.
6. Na bieżąco aktualizowana była strona internetowa PSSE w Chodzieży w zakresie rocznej oceny basenów, rocznej oceny jakości wody, oceny obszarowej jakości wody, komunikatów o pogorszeniu jakości wody, serwisu kąpieliskowego.

VII. Obiekty żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz jakość zdrowotna środków spożywczych i materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

PSSE w Chodzieży w 2020r. sprawowała nadzór nad 637 obiektami żywnościowo-żywnościowymi, wytwórniami i miejscami obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, miejscami obrotu produktami kosmetycznymi.

Były to:

- 173 sklepy spożywcze (w tym 12 supermarketów)
- 75 zakładów żywienia zbiorowego otwartego (w tym 31 małej gastronomii)
- 52 zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego
- 2 wytwórnie lodów
- 9 automatów do lodów

- 7 piekarni
- 1 ciastkarnia
- 1 browar
- 5 przetwórní owocowo-warzywnych i grzybowych
- 2 wytwórnie napojów bezalkoholowych
- 1 zakład wytwarzający suche wafle
- 200 innych wytwórni żywności (z czego 189 były to gospodarstwa rolne)
- 3 kioski szkolne
- 11 magazynów hurtowych
- 39 innych obiektów obrotu żywnością
- 20 obiektów ruchomych i tymczasowych (obiekty na imprezach okolicznościowych jak również mobilne obiekty małej gastronomii)
- 11 środków transportu
- 9 wytwórni materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością
- 14 miejsc obrotu materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością
- 2 miejsca obrotu produktami kosmetycznymi.

W 2020r. skontrolowano 172 obiekty, co stanowi 27% w stosunku do liczby obiektów figurujących w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej komórki Higieny Żywności i Żywienia. Niski odsetek obiektów skontrolowanych wynikał z wpisania do rejestru zakładów produkcji pierwotnej pochodzenia roślinnego (gospodarstw rolnych) oraz z faktu, że 20 marca 2020r. wprowadzono w Polsce stan epidemii.

Przeprowadzono ogółem 232 kontrole sanitarne w obiektach żywnościowo-żywnieniowych oraz wytwórniach i miejscach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz produktami kosmetycznymi. Obiektów żywnościowo-żywnieniowych oraz wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, w których wdrożono zasady GMP/GHP było 401 (62,9% wszystkich obiektów), część z nich rozpoczęła wdrażanie systemu HACCP. System HACCP wdrożony został w 87 zakładach (co stanowi 13,6% wszystkich obiektów i 21,7% obiektów, które stosują zasady GHP/GMP). Były to 2 wytwórnie lodów, 3 automaty do lodów, 2 piekarnie, 1 ciastkarnia, 2 przetwórní owocowo-warzywne, 1 wytwórnia napojów bezalkoholowych, 1 wytwórnia wyrobów cukierniczych, 2 inne wytwórnie żywności, 52 sklepy spożywcze w tym 12 supermarketów, 9 zakładów żywienia zbiorowego otwartego w tym 1 zakład małej gastronomii, 1 stołówka pracownicza, 2 stołówki szkolne, 6 stołówek w przedszkolach, 2 inne zakłady żywienia i 1 zakład produkujący osłonki do wędlin.

W celu wyegzekwowania poprawy stanu sanitarno-technicznego zakładów wydano 17 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie nieprawidłowości, w tym 1 unieruchamiającą działalność zakładu. Wydano także 5 decyzji o wykreśleniu z rejestru obiektów oraz 67 decyzji opłat. Decyzje administracyjne nakazu wydano na następujące grupy obiektów:

- sklepy (8 decyzji)
- zakłady żywienia zbiorowego otwarte (3 decyzje)
- browar (2 decyzje)
- zakłady żywienia zbiorowego zamknięte (2 decyzje)
- piekarnie (1 decyzja)
- magazyny hurtowe (1 decyzja).

Za stwierdzone w czasie kontroli uchybienia natury sanitarno-porządkowej nałożono 7 mandatów karnych na sumę 1350 zł. Mandaty karne nałożono w następujących obiektach:

- miejscach obrotu artykułami spożywczymi (sklepach) - 3 na sumę 350 zł
- zakładach żywienia zbiorowego otwartego – 2 na sumę 600 zł
- zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego – 1 na kwotę 200 zł
- obiekcie ruchomym i tymczasowym – 1 na kwotę 200 zł.

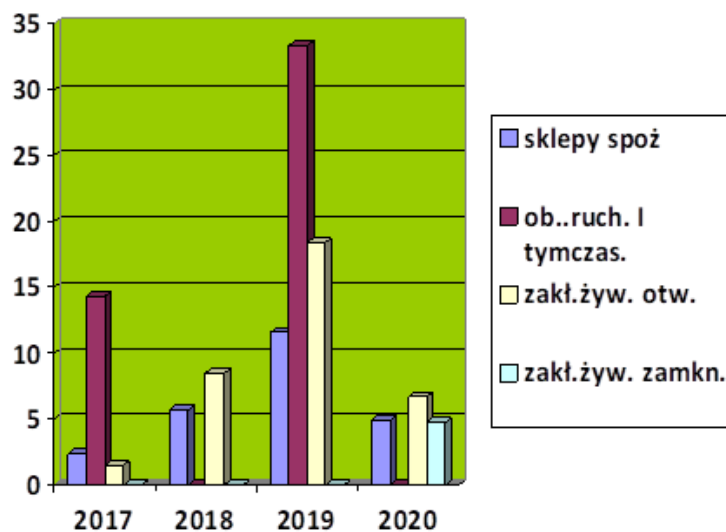
Ocenę stanu sanitarnego na arkuszach oceny przeprowadzono w 95 obiektach, co stanowi 55,9% obiektów skontrolowanych. W wyniku przeprowadzonych kontroli 6 obiektów uznano za niezgodne z wymaganiami, stanowi to 6,3% obiektów ocenionych.

Niezgodne były:

- 3 sklepy spożywczo-przemysłowe w Chodzieży
- 1 restauracja w Chodzieży
- 1 restauracja w Podaninie
- 1 pion kuchenny w szpitalu w Chodzieży.

Lp.	Nazwa obiektu	2017	2018	2019	2020
1.	Sklepy spożywcze	2,4 %	5,7 %	11,6 %	4,9%
2.	Obiekty ruchome i tymczasowe	14,3 %	0 %	33,3 %	0 %
3.	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	1,5 %	8,5 %	18,4 %	6,7 %
4.	Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	0 %	0 %	0 %	4,8 %

Tabela nr 4. Zestawienie porównawcze stanu sanitarnego obiektów żywienia i żywności za lata 2017 – 2020 (wyrażonego w % obiektów niezgodnych, które zostały skontrolowane).

Wykres nr 11. Zestawienie porównawcze stanu sanitarnego obiektów niezgodnych za lata 2017-2020.

W celu usunięcia stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości oraz z uwagi na uchybienia sanitarne nałożono w ww. obiektach mandaty karne i wszczęto postępowanie administracyjne oraz wydano decyzje nakazu. Z uwagi na stwierdzone rażące nieprawidłowości w pionie kuchennym w 1 obiekcie wydano decyzję unieruchamiającą kuchnię oraz nałożono mandat karny i wszczęto postępowanie administracyjne.

W związku ze złożonymi wnioskami właścicieli wydano 46 decyzji zatwierdzających zakłady do prowadzenia działalności, dopuszczające poszerzony zakres działalności lub zmieniające nazwę bądź adres przedsiębiorcy. Wydano 1 upomnienie w celu przymuszenia do wykonania decyzji nakazu. Tytułów wykonawczych i postanowień nie wydawano. Nie

kierowano wniosków o ukaranie do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz nie wysłano zawiadomień do prokuratury.

Na wnioski właścicieli wpisano do rejestru zakładów będących pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej 8 obiektów. Były to:

- 5 gospodarstw rolnych
- 1 obiekt obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością
- 1 piekarnia w warunkach domowych
- 1 siłownia w zakresie sprzedaży suplementów diety opakowanych jednostkowo, trwałych mikrobiologicznie.

Z uwagi na fakt, że 20 marca 2020r. wprowadzono w Polsce stan epidemii na terenie powiatu chodzieskiego wzmocnionym nadzorem sanitarnym objęto obiekty żywności i żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Podczas kontroli sprawdzano przestrzeganie ograniczeń, nakazów i zakazów określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2316 ze zm.). W wyniku kontroli nie stwierdzono poważnych naruszeń ww. rozporządzenia – nie nałożono mandatów karnych oraz nie wydano decyzji administracyjnych. Stosowano pouczenia dotyczące braku maseczek u klientów, używania odpowiednich środków do dezynfekcji o działaniu wirusobójczym, wywieszenia instrukcji dezynfekcji rąk, itp. Kontrole przeprowadzane były samodzielnie lub z udziałem Policji.

Podczas bieżących kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2019r. poz. 2182 ze zm.).

W roku 2020 przyjęto 3 wnioski o interwencję. Dotyczyły one:

- złego stanu sanitarnego oraz wprowadzania do obrotu artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia w sklepie spożywczo-przemysłowym w Chodzieży. Anonimowy wniosek o interwencję został przekazany drogą elektroniczną z PSSE w Pile. Przeprowadzona kontrola sanitarna interwencyjna potwierdziła zarzuty i wykazała nieprawidłowości tj. obecność w sklepie artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia i daty minimalnej trwałości, niewłaściwie przechowywane artykułów spożywczych wymagających warunków chłodniczych. Właścicielka sklepu została ukarana mandatem karnym
- niewłaściwej organizacji śniadań w hotelu w Ratajach w czasie trwania stanu epidemii tj. serwowania śniadań w formie bufetu i braku odpowiednich środków ochrony osobistej u personelu. Wniosek o interwencję został złożony drogą elektroniczną przez e-PUAP. Przeprowadzona kontrola sanitarna interwencyjna nie potwierdziła zgłoszonych zarzutów. Pracownicy PSSE w Chodzieży zwrócili uwagę personelowi hotelu i restauracji na przestrzeganie nakazów i przyjętych procedur postępowania przeciwepidemicznego. Odpowiedź na zażalenie przesłano drogą elektroniczną na podany adres osoby skarżącej
- uchybień w przestrzeganiu określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii w punkcie gastronomicznym w Chodzieży. Wniosek o interwencję został złożony drogą elektroniczną. Przeprowadzona kontrola sanitarna interwencyjna nie potwierdziła zarzutów. Sporządzono protokół z kontroli. Odpowiedź na zażalenie przesłano drogą elektroniczną na podany adres osoby skarżącej.

Jakość zdrowotna środków spożywczych.

W roku 2020 zaplanowano pobranie do badań laboratoryjnych 114 próbek środków spożywczych, a pobrano 78 próbek (w tym 5 próbek dodatkowych, pobranych poza planem).

W ramach kontroli urzędowej pobrano 67 próbek (w tym 5 próbek dodatkowych), w ramach monitoringu pobrano 8 próbek oraz w ramach kontroli urzędowej i monitoringu pobrano łącznie 7 próbek.

Pod względem mikrobiologicznym łącznie przebadano 52 próbki środków spożywczych (w tym 5 próbek dodatkowych lodów z automatu w celu badań na obecność bakterii *Salmonella*, *Listeria monocytogenes*, *Enterobacteriaceae* w ramach urzędowej kontroli w związku z pismem Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 31.07.2020r., znak DN-HŻ.9011.436.2020).

Mikrobiologicznie w ramach kontroli urzędowej przebadano 46 próbek krajowych środków spożywczych. Były to badania:

- 1 próbki wody butelkowanej, niegazowanej, źródlanej
- 5 próbek lodów na bazie mleka, wyrób tradycyjny
- 5 próbek wędlin drobiowych
- 5 próbek świeżych warzyw (kiełki, pędy i podobne RTE)
- 5 próbek lody z automatu (lody na bazie mleka)
- 5 próbek świeżego mięsa drobiowego (mielonego)
- 5 próbek mięso mielone/siekane ssaków (gulaszowe wieprzowe)
- 10 próbek wyrobów ciastkarskich z kremem niepoddanym obróbce termicznej
- 5 próbek wyrobów ciastkarskich z kremem poddanym obróbce termicznej.

Próbek nie kwestionowano.

Pobrano 6 próbek krajowych środków spożywczych do badań mikrobiologicznych w ramach monitoringu. Były to badania:

- 5 próbek jaj
- 1 próbki świeżego mięsa z indyka (*Campylobacter*).

Próbek nie kwestionowano.

Pod względem chemicznym w ramach kontroli urzędowej, monitoringu i badań urzędowo-monitoringowych łącznie przebadano 38 próbek żywności.

W ramach kontroli urzędowej przebadano pod względem chemicznym 29 próbek środków spożywczych. Były to badania:

- 9 próbek konserw rybnych w kierunku histaminy
- 1 próbki konserw owocowych w kierunku oznaczenia metali
- 3 próbek w kierunku pozostałości pestycydów tj. 1 próbki porzeczki czerwonej, 1 próbki bakłażanów, 1 próbki mąki żytniej pełnoziarnistej
- 1 próbki soku jabłkowego w kierunku mykotoksyny - patuliny
- 1 próbki suszonych owoców w kierunku substancji konserwujących
- 1 próbki preparatów do początkowego żywienia niemowląt, w tym mleka początkowego oraz preparatów do dalszego żywienia niemowląt, w tym mleka następnego w kierunku metali
- 1 próbki podrobów drobiowych w kierunku oznaczenia metali
- 1 próbki ryżu w kierunku metali
- 1 próbki oleju w kierunku metali
- 1 próbki konserw warzywnych w kierunku oznaczenia metali
- 1 próbki konserw drobiowych w kierunku oznaczenia metali
- 2 próbek soli spożywczej w kierunku oznaczenia zawartości jodu w soli kuchennej
- 1 próbki drobnych wyrobów piekarniczych w kierunku oznaczenia substancji dodatkowych: substancji konserwujących,
- 1 próbki oleju w kierunku oznaczenia 3-MCPD
- 1 próbki środków spożywczych uzupełniających obejmujących produkty zbożowe przetworzone i inne środki spożywcze dla niemowląt i małych dzieci w kierunku oznaczenia metali
- 2 próbek wędlin wędzonych w kierunku WWA

- 1 próbki ryb wędzonych w kierunku WWA.

Jedną próbę porzeczki czerwonej, pobranej w ramach kontroli urzędowej, kwestionowano z uwagi na obecność chlorpyryfosu w ilości 0,033 mg/kg, co przekroczyło najwyższy dopuszczalny poziom pozostałości pestycydów. W toku postępowania ustalono producenta porzeczki. Wyniki badań laboratoryjnych zostały przekazane do sklepu, w którym została pobrana próbka oraz przekazane do wiadomości i wykorzystania służbowego Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu sprawującemu nadzór nad producentem. W związku z powyższym ww. porzeczka czerwona została zgłoszona do systemu RASFF.

Pozostałych próbek nie kwestionowano.

W ramach monitoringu pobrano 3 próbki żywności. Były to badania:

- 1 próbki mięsa drobiowego (kurczak) w kierunku badań antybiotykooporność
- 1 próbki mięsa wołowego w kierunku skażenia promieniotwórczego
- 1 próbki suplementu diety w kierunku znakowania zawartości kofeiny.

Próbek nie kwestionowano.

W ramach badań urzędowo-monitoringowych pobrano 6 próbek żywności. Były to badania:

- 4 próbek w kierunku pozostałości pestycydów tj. 1 próbki mandarynek, 1 próbki pomidorów krajowych, 1 próbki bananów, 1 próbki kalafiorów
- 1 próbki suplementów diety w kierunku znakowania i badania zawartości witamin i składników mineralnych
- 1 próbki galanterii ciastkarskiej zawierającej mąkę kukurydzianą lub sojową w kierunku GMO.

Próbek nie kwestionowano.

Ponieważ na terenie powiatu chodzieskiego nie było producentów suplementów diety i producentów żywności specjalnego przeznaczenia, pracownicy HŻ kontrolowali ww. artykuły znajdujące się w obrocie. Skontrolowano oznakowanie 27 suplementów diety, 4 środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i 4 środków spożywczych wzbogaconych witaminami lub składnikami mineralnymi. Ponadto skontrolowano oznakowanie 19 suplementów diety oferowanych przez portale internetowe. Nie kwestionowano oznakowania żadnego z tych artykułów.

Najwięcej próbek środków spożywczych pobrano z obiektów obrotu żywnością (sklepów, w szczególności z supermarketów), a także z: hurtowni artykułów spożywczych, piekarni, cukierni i punktów sprzedaży lodów z automatu.

W minionym roku pobrano mniej prób do badań niż zakładał plan poboru próbek na 2020r., w związku z ogłoszonym w Polsce stanem epidemii i dodatkowymi obowiązkami, które spadły na pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Chodzieży.

Żywnienie w placówkach zamkniętych

W 2020r. w ewidencji znajdowały się 52 obiekty, były to:

- stołówka pracownicza (1)
- bufet przy zakładzie pracy (1)
- bloki żywienia w domach pomocy społecznej (2)
- bloki żywienia w szpitalach (system cateringowy) (2)
- stołówki szkolne (7, w tym w 4 szkołach było żywienie cateringowe)
- stołówka na półkolonii (1)
- stołówki w przedszkolach (21, w tym w 9 placówkach było żywienie cateringowe)
- stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych (4)
- inne zakłady żywienia (13).

Skontrolowano 20 zakładów, w których przeprowadzono 25 kontroli. Wydano 2 decyzje administracyjne, w tym 1 o unieruchomieniu działalności gastronomicznej pionu kuchennego. Zgodnie z obowiązującymi arkuszami oceniono 15 obiektów. Jeden blok żywienia działający

w systemie cateringowym był niezgodny z obowiązującymi przepisami. Podczas jednej kontroli stwierdzono rażące nieprawidłowości tj. niedrożną kanalizację w kuchni właściwej i zmywalni naczyń, ze studzienek odpływowych wybijały nieczystości płynne, nieszczelną, skorodowaną, z ubytkami pokrywą kanału wodno-kanalizacyjnego w kuchni właściwej, brudną i ołuszczone, ze stojącą wodą i nieczystościami płynnymi powierzchnię podłóg w kuchni właściwej i zmywalni, lampy w kuchni właściwej bez osłon zabezpieczających, brak procedur i zapisów dokumentacji wewnętrznej kontroli zdrowotnej żywności i przestrzegania higieny zgodnie z zasadami GHP/GMP opartych na zasadach systemu HACCP, brak do wglądu orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu. W wyniku kontroli wydano decyzję unieruchamiającą kuchnię oraz nałożono mandat karny i wszczęto postępowanie administracyjne. Podczas kontroli sprawdzającej i stwierdzeniu wykonania zarządzeń zawartych w decyzji, wydano decyzję uchylającą, na podstawie której kuchnia wznowiła działalność gastronomiczną.

Zatwierdzono 3 nowe obiekty. 50 zakładów prowadziło kontrolę wewnętrzną zgodnie z GMP/GHP, a 11 z nich miał wdrożony system HACCP. W czasie kontroli zwracano także uwagę na sposób dystrybucji posiłków oraz temperaturę dostarczanych posiłków, a w przypadku żywienia cateringowego dodatkowo na rodzaj i stan opakowań transportowych. W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ramach nadzoru nad żywieniem w obiektach systemu oświaty kontrolowano przestrzeganie wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz.U. z 2016 r. poz. 1154). W ww. zakresie skontrolowano 9 stołówek przedszkolnych i 2 stołówki szkolne oraz 1 sklepik szkolny. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W roku 2020r. na terenie powiatu chodzieskiego oceniono teoretycznie 10 jadłospisów:

- 6 jadłospisów w stołówkach przedszkolnych
- 3 jadłospisy w stołówkach szkolnych
- 1 jadłospis w bloku żywienia w systemie cateringowym w szpitalu.

Oceniając jadłospisy sprawdzano czy wymieniono w nich zgodnie z obowiązującymi przepisami dokładny skład potraw oraz alergeny występujące w poszczególnych składnikach. Wszystkie zakłady żywienia uwzględniły alergeny i wykaz składników potraw.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie sposobu żywienia pacjentów szpitala, dzieci w przedszkolach i klubach malucha oraz dzieci i młodzieży w szkołach.

Uwzględniając w ocenach tylko jakość i dobór składników do przygotowania potraw, żywienie w placówkach żywienia zbiorowego można uznać za prawidłowe. W przedłożonych jadłospisach proponowano potrawy lekkostrawne i urozmaicone. Personel ww. placówek układając jadłospisy starał się dostosować je do potrzeb grup żywieniowych.

Jednocześnie należy stwierdzić, że stan techniczny obiektów i ich wyposażenie ulegają systematycznej poprawie. Wszystkie obiekty prowadzą wewnętrzną kontrolę jakości zdrowotnej żywności zgodnie z GMP/GHP oraz prowadzą lub wdrażają system HACCP.

Stan sanitarny środków transportu

W 2020 roku w ewidencji było 11 środków transportu żywności były to: samochody do działalności cateringowej przewożące posiłki do klientów, samochody izotermiczne ze skrzynią ładunkową do przewozu opakowanych jednostkowo artykułów spożywczych nie wymagających warunków chłodniczych. Przeprowadzono 11 kontroli sanitarnych. Zatwierdzono 11 środków transportu żywności. 11 środków transportu prowadziło kontrolę wewnętrzną zgodnie z zasadami GMP/GHP. Podczas kontroli sprawdzano stan techniczny skrzyni ładunkowej, stan sanitarny pojazdu, rejestr mycia i dezynfekcji. Kontrolowano także, czy kierowcy posiadają aktualne orzeczenia lekarskie do celów sanitarno-epidemiologicznych

oraz odzież roboczą. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. 9 środków transportu było oznakowanych w sposób trwały na zewnątrz pojazdu, natomiast 3 posiadały jedynie informację o przewozie żywności umieszczoną za przednią szybą.

Decyzji nie wydawano. Mandatów karnych nie nałożono. Tytułów wykonawczych i postanowień nie wydawano. Nie kierowano wniosków o ukaranie do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Nie wysłano zawiadomień do prokuratury.

Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz produktami kosmetycznymi.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży znajdował się zakład produkujący osłonki do wędlin z tworzyw sztucznych. Zakład prowadził kontrolę wewnętrzną zgodnie z dobrą praktyką produkcyjną i dobrą praktyką higieniczną oraz wprowadził system HACCP. Systemy jakości były audytowane przez firmy zewnętrzne raz w roku. Zakład posiadał również certyfikat na produkcję i eksport wyrobów koszernych.

Na terenie powiatu chodzieskiego działało 9 zakładów produkujących materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. W tym 7 produkowało porcelanę użytkową, a 2 materiały opakowaniowe do kontaktu z żywnością. Większość z nich były to małe zakłady rodzinne produkujące wyłącznie na zamówienie klienta. Zakłady te kupowały porcelanę białą i zdobiły ją zgodnie z życzeniem klientów. Z dniem 1.07.2020r. został zlikwidowany duży zakład produkcji porcelany działający od wielu lat na terenie Chodzieży.

Kontrolując zakłady produkujące materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością sprawdzano warunki sanitarne produkcji i magazyny, w których przechowywana była porcelana. Kontrolowano, czy zakład wprowadza zasady dobrej praktyki produkcyjnej oraz czy dołącza deklarację zgodności do swoich wyrobów. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono. W 2020r. nie pobierano próbek do badań laboratoryjnych.

Pod nadzorem PSSE w Chodzieży znajdowały się również 1 hurtownia i 13 sklepów handlujących materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Do badań laboratoryjnych pobrano w sklepie 1 próbkę wyrobów z melaminy z dodatkiem biosubstancji w kierunku migracji specyficznej formaldehydu z wyrobów z melaminy. Próbkę nie kwestionowano.

W ramach nadzoru nad produkcją i obrotem materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością przeprowadzono 11 kontroli, skontrolowano 3 obiekty, oceniono 1 zakład, który uznano za zgodny z obowiązującymi przepisami.

Ponadto pracownicy Stacji kontrolowali oznakowanie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, również naczyń jednorazowego użytku znajdujących się w handlu. Nie stwierdzono nieprawidłowości w znakowaniu i podanym składzie wyrobów.

W ewidencji PSSE w Chodzieży były również 2 specjalistyczne sklepy handlujące produktami kosmetycznymi. W 2020 roku skontrolowano 2 obiekty, łącznie przeprowadzono 3 kontrole.

W 2020r. nie pobierano próbek produktów kosmetycznych do badań laboratoryjnych.

Zgodnie z planem zasadniczych zamierzeń na rok 2020 w 1 sklepie oceniono 8 produktów kosmetycznych pod względem zgodności umieszczonych na nich oświadczeń z obowiązującymi przepisami. Nie stwierdzono nieprawidłowości w oznakowaniu ocenionych produktów kosmetycznych.

RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywnienia Zwierząt)

W 2020r. w ramach systemu RASFF PSSE w Chodzieży otrzymała od Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego 14 powiadomień dotyczących żywności nie spełniających wymagań zdrowotnych, które mogły znajdować się w obrocie, w tym 9 powiadomień alarmowych:

- dot. produktu pn. SpRiso Olej z ryżu naturalny 100%
- dot. produktu pn. Spring roll sheets (ciasto do sajgonów) pochodzącego z Singapuru
- dot. produktu pn. KRESTO SEZAM pochodzącego z Indii
- dot. produktu pn. Hamburger XXL drobiowo-wieprzowy
- dot. selera korzeniowego
- dot. produktu pn.: Rodzynki Sultańskie FRESCO pochodzącego z Uzbekistanu
- dot. produktu pn. Łosoś wędzony na zimno sałatkowy
- dot. produktu pn.: Buraczki wiórki
- dot. ekologicznego obłuszczonego ziarna sezamu pochodzącego z Indii

oraz 5 powiadomień informacyjnych dot. produktu pn. California Shelled Almonda pochodzącego ze Stanów Zjednoczonych, produktu pn. Polska kielbasa wieprzowa średnio rozdrobniona wędzona, jaj kurzych konsumpcyjnych, mięsa bydła, produktu pn. Naturli`Økologisk Smørbar (Tłuszcz roślinny do smarowania) pochodzącego z Danii.

W związku z ww. powiadomieniami przeprowadzano kontrole sanitarne obiektów handlowych, które znajdowały się na listach dystrybucyjnych i podejmowano działania zgodne z kompetencjami. O podjętych działaniach poinformowano WSSE w Poznaniu.

Ponadto w ramach systemu RASFF PSSE w Chodzieży otrzymała od Powiatowego Lekarza Weterynarii w Poznaniu 8 powiadomień alarmowych żywności pochodzenia zwierzęcego dot. tuszek i elementów drobiowych oraz 2 powiadomienia informacyjne dot. mięśni ze skórą kurcząt. W związku z ww. powiadomieniami przeprowadzano kontrole sanitarne obiektów handlowych, które znajdowały się na listach dystrybucyjnych i podejmowano działania zgodne z kompetencjami.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chodzieży w ramach funkcjonowania systemu RASFF przesłał do Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Poznaniu jedno powiadomienie informacyjne. Powiadomienie dotyczyło produktu pn. Porzeczka czerwona, którego producentem było gospodarstwo rolne z miejscowości Karolów Rybnowski, z powiatu sochaczewskiego. Próbkę została pobrana dnia 7.07.2020r. w sklepie ogólnospożywczym w Chodzieży. W zbadanej próbce wykryto obecność chlorpyryfosu w ilości 0,033 mg/kg $\pm$ 0,016 mg/kg, co przekraczało najwyższy dopuszczalny poziom pozostałości pestycydów (NDP=0,01mg/kg) – sprawozdanie z badań przeprowadzone przez dział laboratoryjny Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Łodzi dnia 23.07.2020r. nr WSSE.DLHŻ.9051.232.2020.

Dotychczasowe działania w ramach systemu RASFF można ocenić jako prawidłowe. Identyfikowanie i szacowanie zagrożeń ze strony żywności oraz wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, a nie spełniających wymagań zdrowotnych dokonywane było przez pracowników w sposób właściwy, stosownie do wielkości zagrożenia.

Informacja o współpracy z innymi jednostkami kontrolującymi oraz środkami masowego przekazu

W 2020 roku w ramach współpracy z:

1. Powiatowym Inspektoratem Weterynarii w Chodzieży:

- odbyło się spotkanie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Chodzieży w celu omówienia współpracy na rok 2020

- ustalano terminy wspólnych kontroli na targowiskach, w związku z zagrożeniem rozprzestrzeniania się wirusa ASF i sprawdzeniem, czy prowadzono nielegalną działalność w zakresie wprowadzania na rynek mięsa i produktów mięsnych ze świń i mięsa dzików
- wymieniano informacje dotyczące podmiotów zajmujących się ubojem zwierząt, w stosunku do jednego z nich prowadzone jest postępowanie administracyjne
- pracownicy PSSE w Chodzieży, Inspekcji Weterynaryjnej i Policji brali udział we wspólnej kontroli targowiska w Chodzieży, mandatem karnym została ukarana jedna osoba
- przeprowadzono wspólną kontrolę z Inspekcją Weterynaryjną wraz z Policją w zakresie przestrzegania określonych nakazów i zakazów związku z wystąpieniem stanu epidemii w Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej Czarnków – zakład w Chodzieży przy ul. Słonecznej.

2. Powiatowym Inspektorem Weterynarii w Poznaniu:

- wymieniano informacje dotyczące kwestionowanych próbek świeżych filetów z piersi kurcząt, tuszki i elementów drobiu, w których stwierdzono *Salmonella Enteritidis*, które trafiły do podmiotów działających na terenie powiatu chodzieskiego.

3. Wielkopolskim Wojewódzkim Inspektorem Nadzoru Budowlanego:

- przesłano do wiadomości decyzję WWINB utrzymującą w mocy zaskarżoną przez Zarząd Wspólnoty Mieszkaniowej w Chodzieży decyzję wydaną przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Chodzieży dotyczącą uszczelnienia przewodu wentylacyjnego zlokalizowanego w budynku w Chodzieży, w którym prowadzona była działalność gastronomiczna.

4. Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa oddział w Chodzieży:

- w ramach nadzoru nad produkcją pierwotną żywności pochodzenia roślinnego przeprowadzono dwie wspólne kontrole
- wymieniono informacje dotyczące obowiązku rejestracji i/lub uzyskania zatwierdzenia zakładów produkcyjnych i zakładów obrotu żywnością, w tym podmiotów rolniczych.

5. Starostwem Powiatowym w Chodzieży oraz Urzędami Miast i Gmin powiatu:

- wymieniono informacje dotyczące wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego w zakresie sprzedaży żywności na targowiskach
- wymieniono informacje dotyczące wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego dla producentów rolnych zatrudniających cudzoziemców.

6. Własnymi jednostkami:

- do PPIS w Pile przekazano informację o nieprawidłowościach stwierdzonych w kontrolowanym obiekcie ruchomym, pochodzącym z terenu powiatu pilskiego
- przekazano informacje z prośbą o interwencje dotyczącą złego stanu sanitarnego sklepu oraz wprowadzania do obrotu artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia.

7. Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Sochaczewie:

- wymieniano informacje dotyczące kwestionowanych wyników badań laboratoryjnych porzeczki czerwonej, której producent znajduje się pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sochaczewie.

WNIOSKI

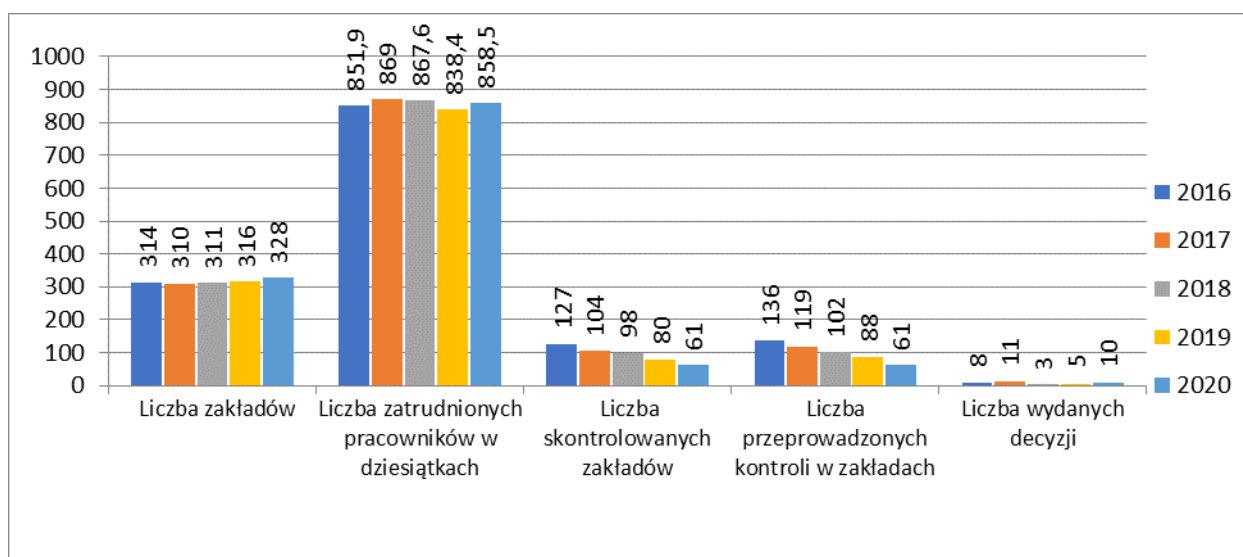
1. Należy zacieśnić współpracę ze wszystkimi inspekcjami zajmującymi się zagadnieniem bezpieczeństwa żywności.
2. Wzmóc nadzór nad warunkami sanitarnymi pionu kuchennego i jakością posiłków w szpitalach.
3. Istnieje potrzeba szkolenia pracowników Higieny Żywności i Żywienia w zakresie zagadnień związanych z nadzorem nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia oraz środkami spożywczymi wzbogacanymi witaminami lub składnikami mineralnymi.

VIII. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy

W ewidencji zakładów pozostających pod nadzorem higieny pracy na dzień 31 grudnia 2020r. wpisanych było 328 zakładów, zatrudniających łącznie 8585 pracowników.

Działalność nadzorowa	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba zakładów	314	310	311	316	328
Liczba zatrudnionych pracowników	8519	8690	8676	8384	8585
Liczba skontrolowanych zakładów	127	104	98	80	61
Liczba przeprowadzonych kontroli w zakładach	136	119	102	88	61
Liczba wydanych decyzji	8	11	3	5	10

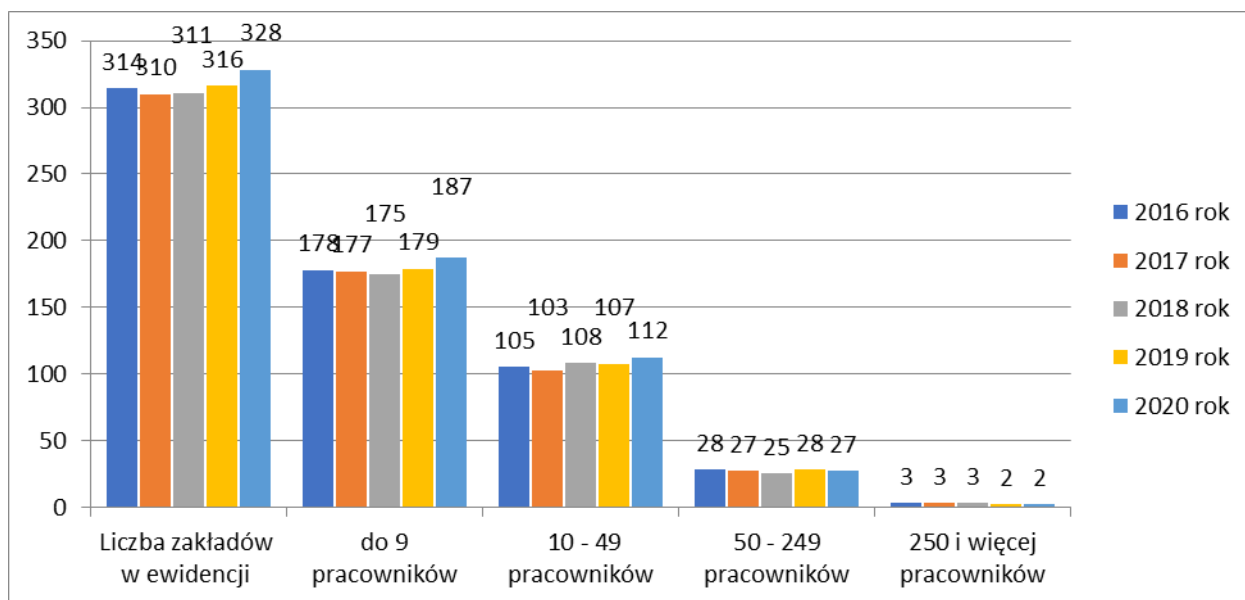
Tabela nr 5. Porównanie działalności nadzorczej w zakresie higieny pracy w latach 2016 – 2020

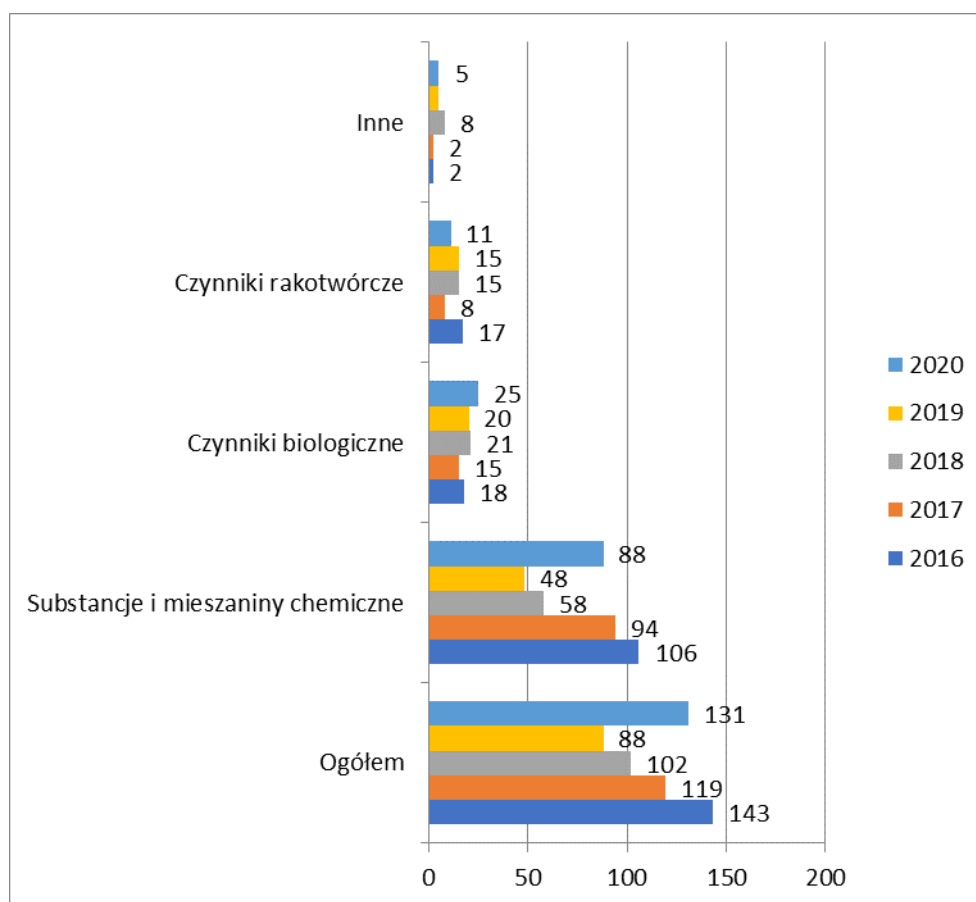
Wykres nr 12. Działalność nadzorcza w zakresie higieny pracy w latach 2016 – 2020

Od dnia 1.04.2020r. pod nadzór Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży przeszły duże obiekty m.in. szkoły i szpitale w związku z ustawą z dnia 23 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz niektórych innych ustaw (tekst jednolity Dz. U. z 2021, poz. 195) wskutek czego liczba podmiotów w ewidencji oraz liczba zatrudnionych pracowników zwiększyła się.

Przeważały zakłady zatrudniające do 9 pracowników (57,01% ogółu). Duże zakłady zatrudniające powyżej 250 pracowników (zakład produkujący dętki oraz zakład produkujący meble tapicerowane) stanowiły 0,61% ogółu zakładów. Duży zakład produkujący porcelanę stołową został całkowicie zlikwidowany. W 2020 roku przeprowadzono 61 kontroli sanitarnych u 61 przedsiębiorców (w roku poprzednim 102 w 98 zakładach). Nadzorem sanitarnym objęto 18,6 % zewidencjonowanych obiektów (w 2019 roku – 25,32%). Podczas kontroli zwracano szczególną uwagę na przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie szkodliwych czynników biologicznych, stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń pracy, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, stosowania i przechowywania substancji i mieszanin chemicznych oraz produktów biobójczych, a także wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej szczególnie tam, gdzie występowały czynniki szkodliwe i rakotwórcze oraz na realizację nakazów wydanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną i Państwową Inspekcję Pracy.

Wykres nr 13. Struktura zatrudnienia w nadzorowanych zakładach pracy w latach 2016 – 2020

Wykres nr 14. Kontrole w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w latach 2016 – 2020

Najwięcej kontroli przeprowadzono w zakresie stosowania i wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin. W czasie pozostałych kontroli stwierdzono, że następuje systematyczna poprawa warunków pracy poprzez wymianę starych maszyn i urządzeń na nowe, między innymi dzięki działalności informacyjnej i edukacyjnej prowadzonej przez PSSE w Chodzieży skierowanej do właścicieli zakładów.

Postępowanie administracyjne w higienie pracy

- W 2020 roku wydano 6 decyzji merytorycznych, które dotyczyły następujących spraw:
- wstrzymania wprowadzania do obrotu preparatu CARBO węgiel organiczny, zawierającego w swoim składzie 2,5% aldehydu glutarowego do czasu otrzymania stosownego pozwolenia na obrót ww. produktem biobójczym, decyzja została wykonana – 1 decyzja
 - doprowadzenia do właściwego stanu technicznego ścian jadalni i umywalni dla pracowników, decyzja została wykonana - 1 decyzja
 - doprowadzenia do właściwego stanu technicznego szatnio-jadalni, umywalni, ubikacji, zamontowania baterii w kabine prysznicowej oraz przedstawienia do wglądu w siedzibie PPIS w Chodzieży aktualnego zaświadczenia lekarskiego pracownika o braku przeciwwskazań do pracy na zajmowanym stanowisku, wystawionego przez lekarza uprawnionego do badań profilaktycznych (termin otrzymania zaświadczenia wyznaczono na nie dłuższy niż 60 dni od dnia odwołania stanu epidemii) – 1 decyzja, decyzja została wykonana oprócz przedstawienia do wglądu PPIS zaświadczenia lekarskiego
 - doprowadzenia do właściwego stanu technicznego pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń socjalnych dla pracowników, decyzja została wygaszona w związku z likwidacją zakładu pracy – 1 decyzja
 - wygaśnięcia decyzji merytorycznej w związku z likwidacją zakładu pracy – 1 decyzja

– doprowadzenia warunków pracy w zakresie przekroczeń substancji chemicznych na stanowisku spawania do zgodnych z normami – 1 decyzja, termin jej wykonania wyznaczono na maj 2022r.

Nadzór nad zakładami pracy w zakresie warunków pracy

W warunkach narażenia na czynniki szkodliwe, przy przekroczeniach normatywów higienicznych pracowało 412 osób co stanowi 4,79% ogółu zatrudnionych. W warunkach przekroczeniach NDS i NDN najwięcej pracowników narażonych było na:

- hałas - 359 osób (87,13% ogółu narażonych)
- pyły przemysłowe – 22 osoby (5,33% ogółu narażonych)
- czynniki chemiczne – 101 osób (24,51% ogółu narażonych)
- drgania – 6 osób (1,45% ogółu narażonych)
- mikroklimat gorący - 12 osób (2,91% ogółu narażonych).

Jednocześnie pracujących w warunkach przekroczenia dwóch czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy było:

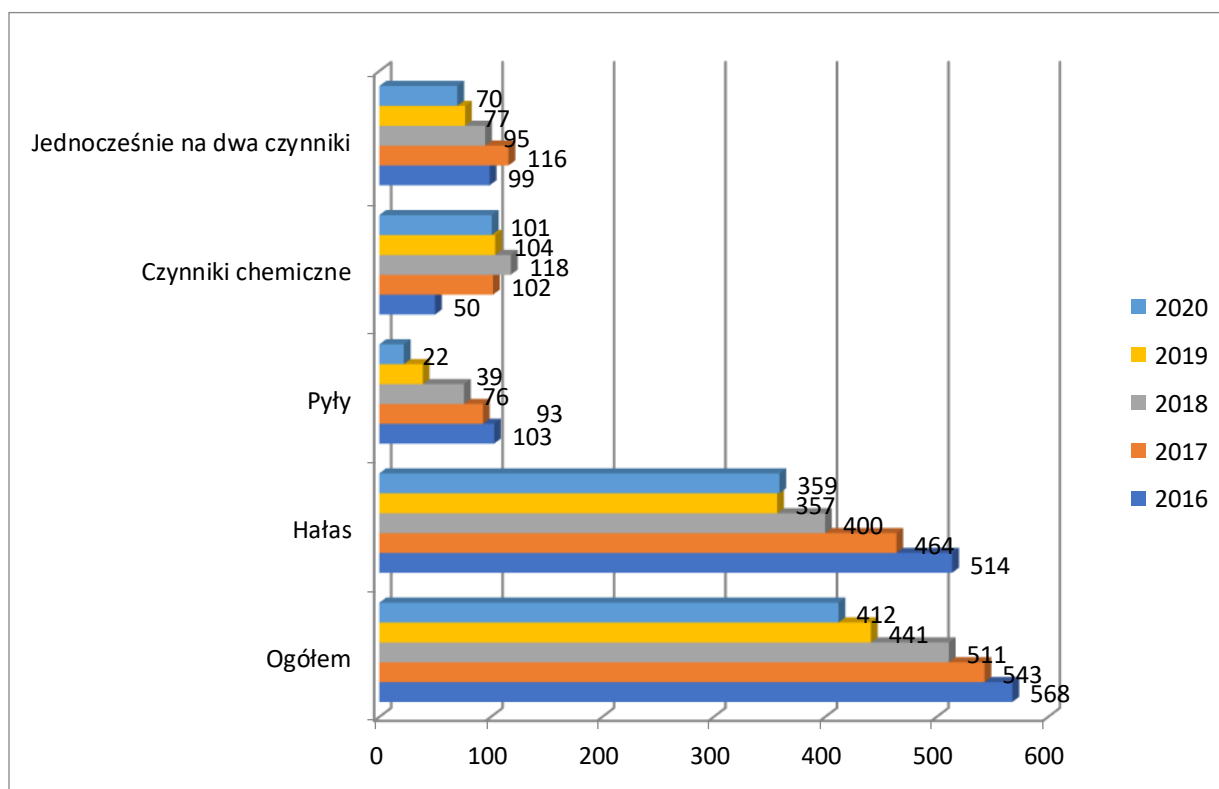
- 70 pracowników (16,99% ogółu narażonych).

Na terenie powiatu działało dużo zakładów obróbki metalu i przerobu drewna. W związku z powyższymi czynnikami szkodliwymi były głównie hałas, pyły drewna oraz czynniki chemiczne, głównie związki ołowiu.

W warunkach narażenia na czynniki uciążliwe pracowało:

- przy niespełnieniu norm mikroklimatu umiarkowanego – 75 osób (0,87% ogółu zatrudnionych)
- przy niezgodnym z normą oświetleniu pracowały 142 osoby (1,65% ogółu zatrudnionych).

W związku z trwającą pandemią koronawirusa COVID-19 większość zakładów pracy pracowało w zaostrożonym reżimie sanitarnym i w związku z tym mogło przedłużyć zgodnie z prawem terminy pomiarów czynników szkodliwych na stanowiskach pracy.

Wykres nr 15. Liczba osób pracujących w przekroczeniach najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia w latach 2016 – 2020

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi w środowisku pracy

W ewidencji stacji sanitarno-epidemiologicznej znajdowały się 54 zakłady, w których występowały substancje, preparaty, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. Najliczniejszą grupę stanowiły zakłady:

- produkcji wyrobów z drewna (pył drewna twardego)
- stacje paliw (benzen będący składnikiem paliw)
- zakład produkujący opony i dętki (benzen, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne występujące w sadzy oraz olejach używanych jako zmiękczacze).

W 2020 roku przeprowadzono kontrole sanitarne w 11 zakładach (w roku 2019 w 15 obiektach), w których w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym lub mutagennym pracowało 595 osób (w tym 215 kobiet). Zwracano uwagę na bezpieczeństwo i higienę pracy pracowników, wyposażenie w odpowiednie środki ochrony indywidualnej, odzież i obuwie robocze, jak również dokumentację oceny ryzyka zawodowego oraz zezwoleń, decyzji, zatwierdzonych programów gospodarowania odpadami niebezpiecznymi i odpowiednich procedur.

Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi

Na terenie powiatu chodzieskiego nie było zakładów, w których wykorzystywane były w produkcji czynniki biologiczne zakwalifikowane do grupy 3 lub 4.

W wyniku oceny ryzyka zawodowego stwierdzono możliwość występowania szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do grupy 2 i 3 w 25 zakładach:

- zajmujących się produkcją żywności - 7
- zajmujących się gospodarką odpadami podmiotach leczniczych – 1

- pozostałych - 17.

W 25 skontrolowanych zakładach potencjalnie narażone na działanie czynników biologicznych były 792 osoby. Na działanie szkodliwych czynników biologicznych narażeni byli pracownicy zatrudnieni przy produkcji: wyrobów masarskich, wyrobów cukierniczych, hodowli zwierząt, produkcji pasz, hodowli drobiu. Wirus SARS-CoV-2 był głównym czynnikiem biologicznym, na który narażeni byli pracownicy podmiotów leczniczych, wykonujący analizy materiału pobranego od pacjentów, przy leczeniu oraz pielęgnacji pacjentów itp. oraz inni pracujący przy wszelkich zadaniach związanych z zapobieganiem szerzenia się wirusa. Narażeni również byli pracownicy szkół oraz urzędów.

Przeprowadzone kontrole wykazały, iż pracodawcy podejmowali szereg działań profilaktycznych zmniejszających narażenie pracowników, m.in. zapewnili środki ochrony indywidualnej, środki do odkażania skóry, opracowali procedury i instrukcje bezpiecznego postępowania z szkodliwymi czynnikami biologicznymi oraz proponowali pracownikom profilaktyczne szczepienia ochronne (np. przeciw WZW typu B).

Nadzór nad substancjami i preparatami niebezpiecznymi, prekursorami narkotyków

W ramach bieżącego nadzoru nad substancjami i ich mieszaninami przeprowadzono 61 kontroli w podmiotach zajmujących się produkcją, wprowadzaniem do obrotu, stosowaniem oraz dystrybucją substancji i mieszanin chemicznych, prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3, produktów biobójczych, środków ochrony roślin oraz detergentów.

Przeprowadzono 53 kontrole w podmiotach stosujących produkty biobójcze w bieżącej działalności w związku z przestrzeganiem przepisów reżimu sanitarnego w związku z trwającą pandemią koronawirusa.

Zwracano uwagę na przestrzeganie przepisów rozporządzeń Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, które ulegały zmianie w trakcie roku wraz z zmianą sytuacji epidemiologicznej w kraju oraz ustawy z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 2289) a także rozporządzeń wykonawczych do ww. ustawy. Egzekwowano obowiązek posiadania spisu stosowanych i produkowanych substancji i mieszanin chemicznych oraz aktualnych kart charakterystyki, wprowadzania do obrotu prawidłowo oznakowanych produktów, prawidłowego oznakowania magazynów, rurociągów i miejsc przechowywania chemikaliów. Informowano i przypominano również o przestrzeganiu przepisów rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) oraz rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 (CLP).

W skontrolowanych zakładach znajdujących się w ewidencji Higieny Pracy zatrudnionych było 4006 pracowników. W kontakcie z substancjami i preparatami chemicznymi na stanowiskach pracy, na których przeprowadzono pomiary pracowało 584 pracowników. W warunkach przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń pracowało 101 osób. 88 osób pracowało przy stężeniu substancji toksycznych od 0,5 – 1x NDS, 106 osób pracowało przy stężeniu substancji toksycznych od 0,1 - 0,5xNDS oraz 289 osób pracowało przy stężeniach substancji toksycznych poniżej 0,1xNDS.

W skontrolowanych zakładach w 2020 roku pomiary stężenia substancji chemicznych wykazały przekroczenia NDS w 2 zakładach. W warunkach przekroczenia:

- stężenia ołowiu w zakładzie produkującym akumulatory pracowały 62 osoby
- najwyższego dopuszczalnego stężenia chwilowego tlenków żelaza pracowało 6 osób w zakładzie produkującym i stawiającym na zlecenie hale produkcyjne.

Została wydana 1 decyzja administracyjna dotycząca doprowadzenia warunków pracy w zakresie przekroczeń substancji chemicznych na stanowisku spawania do zgodnych z normami – termin wykonania decyzji wyznaczono na maj 2022r.

Tematyka kontroli	2016r.	2017r.	2018r.	2019r.	2020r.
Substancje i preparaty chemiczne (wprowadzający do obrotu i stosujący)	109	97	78	66	53
Prekursory kategorii 2 i 3	13	6	8	4	1
Produkty biobójcze	7	14	16	9	53
Ogółem	129	117	102	79	107

Tabela nr 6. Kontrole w zakresie nadzoru nad chemikaliami

Rok	Ogółem	Producenci	Importerzy	Dalsi użytkownicy – formulatorzy (producenci mieszanin)	Dystrybutorzy
2016	57	2	0	7	48
2017	55	3	0	5	47
2018	26	1	0	4	21
2019	24	1	0	5	18
2020	10	2	0	4	4

Tabela nr 7. Liczba podmiotów wprowadzających do obrotu substancje i preparaty chemiczne

Systematycznie poprawiała się znajomość prawa wśród podmiotów wprowadzających do obrotu i stosujących chemikalia, czego wynikiem było zmniejszenie liczby stwierdzonych uchybień oraz lepsza jakość powstających dokumentów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin.

Substancja	Legalny cel użycia	Ilość	Jednostka	Kategoria prekursorów narkotyków
nadmanganian potasu	dezynfekcja	180	kilogram	2
metyletyloketon	inne	364	litr	3
kwasiarkowy	analizy chemiczne	111	litr	3
kwasiarkowy	procesy galwaniczne	840	litr	3
kwasiarkowy	inne	5 495 603	litr	3
kwasiarkowy (dymiący)	inne	331 194	kg	3
Aceton	analizy laboratoryjne	44	litr	3
Aceton	handel	156	litr	3
Aceton	stosowany jako rozpuszczalnik do farb oraz do mycia pistoletów stosowanych do malowania natryskowego	492	litr	3
kwasiolny	mycie, czyszczenie	4 000	litr	3
kwasiolny	procesy galwaniczne	3 395	litr	3
kwasiolny	analizy laboratoryjne	11	litr	3

Tabela nr 8. Zużycie prekursorów narkotyków w 2020r.

Na terenie powiatu chodzieskiego nie było producentów produktów biobójczych. PPIS w Chodzieży nie posiadał informacji dotyczących sprzedaży internetowej produktów biobójczych przez podmioty gospodarcze lub osoby prywatne mające swoją siedzibę na terenie powiatu chodzieskiego.

Na terenie nadzorowanym przez PSSE w Chodzieży nie było producentów ani importerów prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3. W 2020 roku nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie obrotu prekursorami narkotyków.

Nadzór nad substancjami nowymi („dopalaczami”) oraz narkotykami.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chodzieży w 2020 roku z placówek służby zdrowia nie otrzymał żadnych zgłoszeń podejrzeń zatruc substancjami nowymi lub narkotykami.

Choroby zawodowe

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chodzieży w 2020r. otrzymał 8 zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych, w tym:

- 1 zgłoszenie choroby zawodowej wymienionej w poz. 3.1 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1367) tj. pylic płuc: pylicy krzemowej
- 1 zgłoszenie choroby zawodowej wymienionej w poz. 15.3 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1367) tj. przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat: niedowładu mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głosu i trwałą dysfonią
- 6 zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej wymienionej w poz. 26 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1367) tj. chorób zakaźnych lub pasożytniczych albo ich następstw – COVID-19.

W 2020r. zostały wydane 3 prawomocne decyzje administracyjne o stwierdzeniu choroby zawodowej:

- 1 decyzja dotycząca choroby zawodowej wymienionej w poz. 15.2 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1367) tj. przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat: wtórnych zmian przerostowych fałdów głosowych
- 1 decyzja dotycząca choroby zawodowej wymienionej w poz. 19.5 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1367) tj. przewlekłej choroby układu ruchu wywołanej sposobem wykonywania pracy: przewlekłego zapalenia nadkłykcia kości ramiennej
- 1 decyzja dotycząca choroby zawodowej wymienionej w poz. 3.1 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1367) tj. pylicy płuc: pylicy krzemowej.

W 2020r. uprawomocniła się decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej wydana w 2018r. dotycząca choroby zawodowej wymienionej w poz. 26 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz.U. z 2013r., poz. 1367) tj. chorób zakaźnych lub pasożytniczych albo ich następstw wirusowego zapalenia wątroby typu B - decyzja się uprawomocniła po rozpatrzeniu w Naczelnym Sądzie Administracyjnym.

Do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz do Instytutu Medycyny Pracy im. prof. dr J. Nofera w Łodzi wysłano 4 karty stwierdzenia choroby zawodowej.

Pod koniec grudnia została wydana decyzja o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej wymienionej w poz. 15.3 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1367) tj. przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat: niedowładu mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głosi i trwałą dysfonią. Decyzja uprawomocniła się w styczniu br.

Numer wykazu	Rodzaj choroby zawodowej	Liczba stwierdzonych chorób zawodowych (decyzji prawomocnych)				
		2016	2016	2018	2019	2020
15	Przewlekła choroba narządu głosu spowodowana nadmiernym wysiłkiem głosowym	2	1	1	4	1
3	Pylica krzemowa płuc	2	0	2	0	1
26	Choroba zakaźna lub pasożytnicza albo ich następstwa	0	0	0	0	1
19	Przewlekłe zapalenie nadkłykcia kości ramiennej	0	0	0	0	1
Razem		4	1	3	4	4

Tabela nr 9. Liczba i rodzaj stwierdzonych chorób zawodowych w latach 2016 – 2020

W 2020r. wydano 12 postanowień lub zawiadomień dotyczących przedłużenia terminu załatwienia sprawy w związku z oczekiwaniem na orzeczenia lekarskie o rozpoznaniu lub brak podstaw do rozpoznania chorób zawodowych oraz w związku z kompletowaniem dokumentacji dotyczącej narażenia zawodowego w celu sporządzenia karty oceny narażenia zawodowego przez pracownika Inspekcji Sanitarnej.

WNIOSKI

1. Największa liczba podejrzeń chorób zawodowych w 2020r. tj. chorób zakaźnych lub pasożytniczych albo ich następstw – COVID-19 dotyczyła personelu medycznego (pielęgniarek).
2. Zwiększyła się liczba pracowników pracujących w warunkach przekroczenia NDS i NDN w narażeniu na czynniki chemiczne oraz liczba osób pracujących w warunkach przekroczenia jednocześnie dwóch czynników szkodliwych. Prawdopodobnie wzrost związany był programem poprawy warunków pracy prowadzonym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych i możliwością uzyskania przez przedsiębiorców dotacji na ten cel. Równocześnie podkreślić należy, iż ocena warunków pracy była wykonywana m. in. na podstawie pomiarów czynników szkodliwych przeprowadzonych przez laboratoria akredytowane, co do których nie było podstaw aby je kwestionować.

IX. Obiekty nauczania i wychowania oraz całodobowego pobytu dzieci i młodzieży

W 2020 roku na terenie powiatu chodzieskiego nadzorem objęto 88 placówek nauczania i wychowania, w tym: przedszkola, szkoły wszystkich typów, warsztaty szkolne, internaty, placówki z pobytem dziennym i całodobowym oraz 25 turnusów letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży.

Lp.	Rodzaj stałej placówki nauczania i wychowania	Liczba placówek w 2020r.
1.	Kluby dziecięce	4
2.	Przedszkola	24
3.	Szkoły podstawowe	17
4.	Licea ogólnokształcące	1
5.	Szkoły specjalne	1
6.	Branżowe szkoły zawodowe	2
7.	Zespoły szkół	4
8.	Warsztaty szkolne	1
9.	Centra Szkolenia Zawodowego	1
10.	Internaty	3
11.	Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii	1
12.	Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze	2
13.	Ośrodki szkolno-wychowawcze OHP	2
14.	Placówki specjalistyczne (Warsztaty Terapii Zajęciowej)	1
15.	Placówki działalności edukacyjnej (świetlice - 16, placówki szkoleniowe - 4, szkoła języków obcych - 1, centrum zabaw -1, Młodzieżowy Dom Kultury -1, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna - 1)	24

Tabela nr 10. Rodzaje i liczby stałych placówek nauczania i wychowania w 2020r.

Łącznie w 2020r. przeprowadzono ogółem 90 kontroli (w tym 44 w obiektach stałych, 6 w placówkach sezonowych oraz 40 kontroli w ramach przeciwdziałania epidemii COVID-19). Podczas kontroli bieżących sprawdzano stan techniczny i sanitarno-porządkowy, natomiast podczas kontroli w ramach epidemii COVID-19 sprawdzano przestrzeganie obowiązujących w danym czasie obostrzeń.

W okresie od 1 października do 31 grudnia 2020r. w odpowiedzi na wnioski dyrektorów placówek wydano ogółem 29 pozytywnych opinii zezwalających w przypadku przedszkoli na zdalny system prowadzenia zajęć wychowawczo-dydaktycznych oraz w przypadku szkół na system zdalnego nauczania.

W roku 2020 nie prowadzono żadnych prac związanych z rozbudową istniejących placówek.

Do siedziby Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży w roku 2020 nie wpłynęła żadna skarga dotycząca funkcjonowania placówek oświatowych.

Podczas kontroli turnusów letniego wypoczynku dzieci i młodzieży nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Higiena procesu nauczania

Na terenie powiatu chodzieskiego nie było placówek posiadających ubikacje zewnętrzne.

W żadnej ze szkół nie występowało zjawisko zagęszczenia w oddziałach klasowych. Jednak w szkołach typu miejskiego (w dwóch działających samodzielnie szkołach podstawowych), z uwagi na oszczędności ograniczono liczbę oddziałów klasowych klas starszych kosztem ich większej liczebności (wynosiła 25-27 uczniów). W szkołach obowiązek nauczania realizowany był głównie w systemie zdalnym. Stacjonarnie i to okresowo realizowany był wyłącznie w klasach nauczania początkowego.

Z uwagi na ogłoszony stan epidemii i znaczne ograniczenia w pracy placówek edukacyjno-wychowawczych odstąpiono od wykonania ocen pozwalających przedstawić higienę procesu nauczania.

Placówki, gdzie pielęgniarka była w obiekcie raz na 2 tygodnie jej miejscem do pracy był pokój nauczycielski. W jednej ze szkół podstawowych w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia wszystkim uczniom zabezpieczono również opiekę stomatologiczną. Do szkoły tej regularnie co tydzień dojeżdżał „Dentobus”. W ramach Narodowego Funduszu Zdrowia opiekę stomatologiczną zapewniono wszystkim szkołom ponadpodstawowym dla których organem prowadzącym jest Starostwo Powiatowe w Chodzieży.

Dostosowanie szkół dla uczniów niepełnosprawnych

Tylko 3 szkoły można było określić mianem szkoły w pełni dostosowanej do potrzeb uczniów niepełnosprawnych. Takie placówki posiadały możliwości dostępu z zewnątrz do wnętrza budynku, swobodnego przemieszczania się wewnątrz budynku, oraz przystosowane ubikacje. Wszystkie szkoły podstawowe i gimnazjum posiadały wejścia do budynku dostosowane dla uczniów niepełnosprawnych za pomocą podjazdów lub wejście było na parterze, bez barier architektonicznych. W szkołach tych istniały jednak ograniczenia wewnątrz budynku w postaci: braku możliwości swobodnego przemieszczania się uczniów na wózkach między kondygnacjami i braku przystosowanej ubikacji. Jedna placówka szkolna wyposażona była w schodolaz.

Dożywianie

W zakresie dożywiania najlepiej wyglądała sytuacja w mieście i gminie Margonin. Wszystkim chętnym oraz objętym pomocą socjalną dzieciom uczęszczającym do przedszkoli i szkół na terenie Miasta i Gminy Margonin zapewniono dożywianie w formie obiadu. Posiłki przygotowywane były w Szkole Podstawowej i w Samorządowym Przedszkolu w Margoninie. Transport posiłków zabezpieczał organ prowadzący samochodem posiadającym zgodę Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży. Wszyscy chętni uczniowie tych szkół otrzymywali również herbatę.

Poprawa sytuacji wskazana byłaby szczególnie w szkołach podstawowych w Chodzieży. W wyniku przekształcenia kuchni szkolnych w obiekty prywatne, w 2 szkołach na terenie miasta Chodzieży znacznie zmniejszyła się liczba uczniów korzystających z obiadów. Związane to było ze znaczną podwyżką cen posiłków. Uczniowie tych szkół przez cały pobyt w szkole nie mieli też możliwości skorzystania z ciepłego napoju.

W szkołach prywatnych brak posiłków wynikał z braku zainteresowania dożywianiem ze strony rodziców. Wychowankowie Ośrodków Szkolenia i Wychowania OHP uczęszczający do niepublicznych szkół działających w budynkach ośrodków korzystali z wyżywienia w budynku zamieszkania, w którym mieściły się również szkoły.

Współpraca z innymi instytucjami

Wspólnie z funkcjonariuszem Komendy Powiatowej Policji w Chodzieży przeprowadzono kontrole dwóch turnusów wypoczynku letniego. Funkcjonariusz Policji przeprowadził pogadankę na temat bezpiecznych wakacji, natomiast pracownik PSSE w

Chodzieży skontrolował stan techniczny i sanitarny pomieszczeń, wyposażenia i otoczenia miejsca wypoczynku oraz orzeczenia dla celów sanitarno-epidemiologicznych, zaświadczenia o braku przeciwwskazań do pracy na zajmowanym stanowisku, dokumenty potwierdzające kwalifikacje do udzielania pomocy przedlekarskiej, instrukcje udzielania pomocy przedlekarskiej, karty kwalifikacyjne dzieci, potwierdzenia zgłoszenia placówki wypoczynku do elektronicznej bazy danych.

WNIOSKI

1. W Szkole Podstawowej Nr 1 im. S. Staszica w Chodzieży, a także w Szkole Podstawowej Nr 3 im. Powstańców Wielkopolskich w Chodzieży należałoby zapewnić uczniom możliwość wypicia ciepłego napoju.
2. Szkoły podstawowe powinny podjąć działania mające na celu, zgodnie z obowiązującymi przepisami zapewnienie opieki stomatologicznej.
3. Należy kontynuować dostosowywanie placówek nauczania do potrzeb uczniów niepełnosprawnych.
4. Działania kontrolne na stanowisku pracy do spraw HD PSSE w Chodzieży w roku 2020 były zdecydowanie ograniczone. Taka sytuacja wynikała z zaistniałego stanu epidemii COVID-19, w tym także wprowadzenie zdalnego trybu nauczania w placówkach oświatowych.

X. Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

W 2020r. do Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego wpłynęło ogółem ok. 220 pism, wniosków i informacji.

W związku z tym, zgodnie z zakresem działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

1. Wydano decyzji płatniczych – 21.
2. wydano opinii sanitarnych - 77, w tym dotyczących:
 - uzgodnienia pod względem wymagań sanitarno-higienicznych projektów, w tym uzgodnienia projektu przebudowy gabinetów lekarskich w Przychodni Podstawowej Opieki Zdrowotnej oraz uzgodnienia projektu technologicznego dla inwestycji pn.: „uruchomienie hurtowej sprzedaży ziemniaków wraz z przeciwdziałaniem zmianom klimatu przez zastosowanie instalacji fotowoltaicznej” – 2
 - uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko sporządzonej na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania – 14
 - wydania opinii dotyczących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – 4
 - uzgodnienia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - 1
 - uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko sporządzonej na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - 3
 - uzgodnienia studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - 1
 - stwierdzenia braku potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz potrzeby sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko - 29;
 - stwierdzenia konieczności przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz potrzeby sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko - szt. 2
 - uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia, wydanych na podstawie prognozy

oddziaływania na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2003r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 247) - 1

- dopuszczenia do użytkowania obiektów - 20, w tym:
 - obiektów oświaty i edukacji przedszkolnej -3
 - przebudowanej przychodni lekarskiej – 1
 - bibliotek – 3
 - zakładów produkcyjnych – 2
 - budynku integracji środowiskowej – 1
 - obiektów handlowych – 3
 - obiektów obsługi turystycznej - 2
 - zakładów kosmetycznych – 2
 - budynków usługowych – 3.
- 3. Wydano zaświadczenie o spełnieniu wymagań sanitarnych i higienicznych przeznaczonych na sklep myśliwski – 1.
- 4. Udzielono informacji odpowiadając na pytania wnioskodawców – 2.
- 5. Odstąpiono od powtórnego uzgodnienia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych projektów posiadających uzgodnienia rzeczoznawców ds. sanitarno-higienicznych; o stanowisku Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w powyższej sprawie powiadomiono pisemnie wnioskodawców - 3.
- 6. Do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Chodzieży skierowano zgodnie z kompetencjami sprawę – 1.
- 7. Przekazano do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego zgodnie z kompetencjami sprawę – 1.
- 8. Nie wydano opinii dotyczącej spełnienia warunków sanitarnych i higienicznych przed przystąpieniem do użytkowania ścieżek leśnych z powodu niekompletnego zakresu prac wykonanych na obiekcie – 1.
- 9. Wizji lokalnych w terenie obiektów wymagających uzyskania opinii dotyczących spełnienia wymagań sanitarnych i higienicznych przez obiekty przed przystąpieniem do ich użytkowania wykonano – 23.

Zdjęcie nr 7. 8. 9. Gabinet kosmetyczny – Laboratorium Piękna Olga Tomczak, ul. Kościuszki 12, 64-800 Chodzież

Czynności kontrolne przed dopuszczeniem obiektów do użytkowania na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2020r. poz.1333 ze zmianami) przeprowadzane były w ustawowym terminie 14 dni od daty zawiadomienia. W trakcie oględzin obiektów przed rozpoczęciem ich użytkowania, zwracano uwagę na zgodność wykonania obiektów z zatwierdzonym do realizacji projektem, warunkami pozwolenia na budowę, przepisami i obowiązującymi normami. Większość projektów, na podstawie których wykonane zostały obiekty podlegające oględzinom, była uzgodniona pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przez rzeczoznawcę ds. sanitarno-higienicznych lub przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Uzgodnienia były wykonywane przed rozpoczęciem realizacji obiektu. Do projektów w trakcie realizacji inwestycji wprowadzane były sporadycznie zmiany, które nie pogorszyły warunków sanitarno-higienicznych w obiekcie. W nowych obiektach projektanci i inwestorzy szczególną wagę przywiązywali do warunków sanitarno-higienicznych oraz do funkcjonalności zakładów. Obiekty zostały wyposażone w urządzenia wentylacyjne zapewniające w sposób mechaniczny lub grawitacyjny wymianę powietrza w pomieszczeniach. Woda doprowadzona do obiektów pod względem bakteriologicznym spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294 ze zmianami).

W oględzinach obiektów oddawanych do użytkowania, których dokonywał pracownik Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego uczestniczyła osoba zajmująca się nadzorem bieżącym nad tą kategorią obiektów (tj. Higieny Komunalnej, Epidemiologii, Higieny Żywności, Higieny Dzieci i Młodzieży, Higieny Pracy).

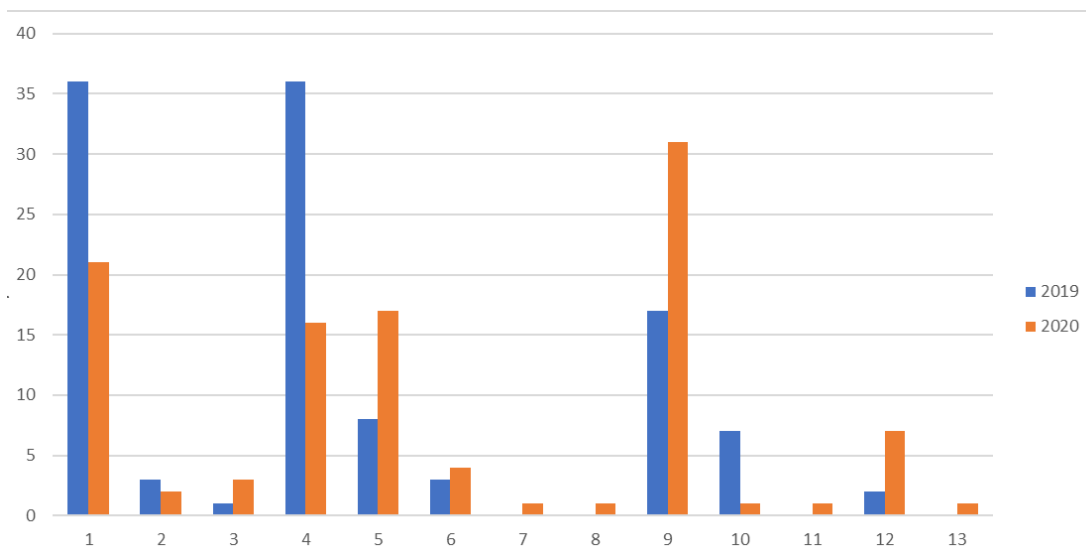
Do wykonania wszystkich elementów w obiektach podlegających oględzinom zastosowane były wyroby budowlane posiadające wymagane dokumenty potwierdzające dopuszczenie ich do obrotu i do stosowania.

WYSZCZEGÓLNIENIE SPRAW			2019r.	2020r.
I	Ogółem uzgodniono, rozpatrzone i zaopiniowano w drodze decyzji, postanowień, pism i opinii sanitarnych		113	106
1	w tym w drodze decyzji	Decyzje płatnicze	36	21
2	w tym w drodze opinii sanitarnych	Opinie dotyczące uzgodnienia dokumentacji projektowej oraz układów technologicznych	3	2

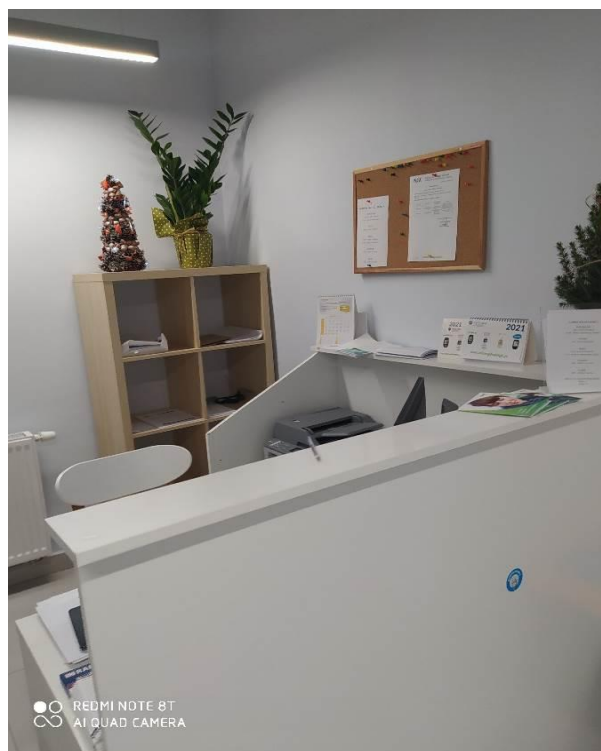
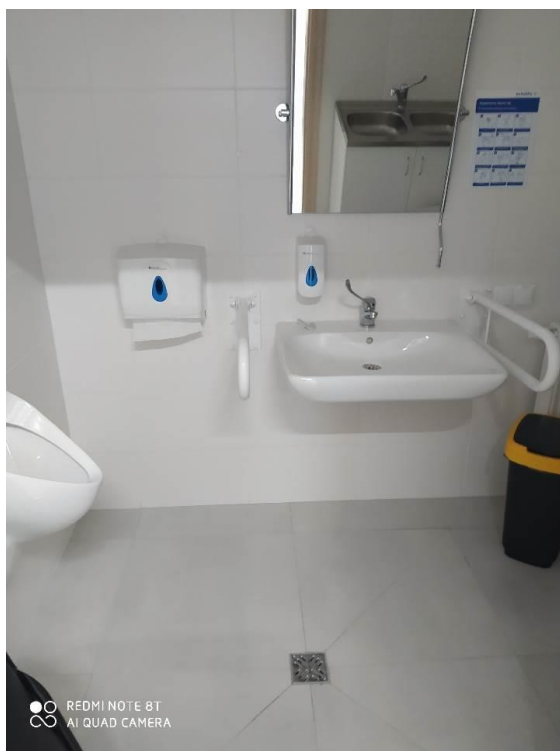
		w zakładach produkcyjnych		
		Opinie dotyczące spełnienia warunków sanitarnych i higienicznych przez placówki opiekuńczo wychowawcze i podobne (obiektów oświaty i edukacji przedszkolnej)	1	3
		Opinie wydawane w związku z uczestniczeniem w czynnościach związanych z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych	36	16
		Opinie dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzonej na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania i studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania	8	17
		Zaopiniowanie miejscowego planu zagospodarowania	3	4
		Uzgodnienie miejscowych planów zagospodarowania	0	1
		Zaopiniowanie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	0	1
		Opinie dotyczące konieczności wykonania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i określenie jego zakresu	17	31
		Uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia na podstawie prognozy oddziaływania inwestycji na środowisko	7	1
		Opinie o spełnieniu wymagań przez pomieszczenia i urządzenia podmiotów prowadzących działalność leczniczą (przebudowana przychodnia lekarska)	0	1
3	w drodze postanowień	Uzgodnienie warunków zabudowy i zagospodarowania	0	0
		Zaopiniowanie miejscowych planów zagospodarowania	0	0
		Uzgodnienie miejscowych planów zagospodarowania	0	0
		Opinie o spełnieniu wymagań przez pomieszczenia i urządzenia podmiotów prowadzących działalność leczniczą	0	0
		Postanowienia prostujące wydane opinie	0	0
4	Sprawy pozostające bez wydania opinii i decyzji (wnioskodawców powiadomiono pismami): – z powodu ograniczonego zakresu wykonanych prac – 1 – z powodu przedłożenia do uzgodnienia projektów już uzgodnionych – 3 – odpowiedzi na wnioski skierowane do PPIS na podstawie		2	7

	ustawy z 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz. U. z 2020r.r. poz. 2176) z – 3 – przekazanie sprawy do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego - 1		
II	Sprawy przekazane do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego	0	1

Tabela nr 11. Porównanie liczby spraw uzgodnionych i zaopiniowanych w drodze decyzji, postanowień i opinii sanitarnych przez zapobiegawczy nadzór sanitarny w roku 2019 i 2020

Wykres nr 16. Porównanie liczby spraw uzgodnionych i zaopiniowanych w drodze decyzji, postanowień i opinii sanitarnych przez zapobiegawczy nadzór sanitarny w roku 2019 i 2020

*Zdjęcie nr 10. 11. Przychodnia PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ w MARGONINE,
ul. Polna 2, 64-830 Margonin*

WNIOSKI

1. Liczba spraw załatwionych przez Nadzór Zapobiegawczy w 2020r. była na porównywalnym poziomie jak w roku 2019, mimo trwającej pandemii.
2. Współpraca z komórkami bieżącego nadzoru sanitarnego Stacji była bardzo dobra. Opinie wydawane były po uzyskaniu od pracowników poszczególnych komórek wyjaśnień, uzupełnień i właściwej interpretacji zagadnień dotyczących danej sprawy. Wszystkie sprawy były przez Zapobiegawczy Nadzór szczegółowo analizowane na podstawie załączonych dokumentów i kontroli w terenie pod kątem wymagań sanitarno-higienicznych.
3. Zadania wykonane w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego miały charakter profilaktyczny, zmierzający do ochrony zdrowia ludzi przebywających w obszarze i sąsiedztwie planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych. Kontroli i analizie podlegało przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesach planowania, projektowania i realizacji zamierzeń inwestycyjnych. Uzgadniając planowane przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko egzekwowano rozwiązania, zapewniające bezpieczeństwo zdrowotne i właściwe warunki życia ludzi znajdujących się w ich sąsiedztwie.
4. Do dnia dzisiejszego brak jest szczegółowych wymagań sanitarno-higienicznych przy świadczeniu usług fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej. Brak jest również wytycznych do projektowania żłobków, przedszkoli i szkół, które by uwzględniały potrzeby dzieci biorąc pod uwagę wiek dzieci, wzrost i możliwości ruchowe. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019, poz. 1065 ze zm.) uwzględnia przede wszystkim potrzeby osób dorosłych.

XI. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia

Ogół przedsięwzięć prozdrowotnych w powiecie chodzieskim realizowano na podstawie wytycznych Głównego Inspektoratu Sanitarnego (GIS) i Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (WSSE) w Poznaniu. W związku z tym realizowano głównie inicjatywy ogólnopolskie i wojewódzkie.

Niestety w wyniku zaistniałej sytuacji epidemiologicznej zdecydowana większość przedsięwzięć realizowanych cyklicznie co roku została odwołana lub przełożona w czasie. Mimo to niektóre działania z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia były podejmowane. Wielokrotnie rezygnowano z tradycyjnych spotkań profilaktycznych przeprowadzanych w gronie uczniów. Natomiast istotne treści profilaktyczne przekazywano do placówek oświatowych w formie elektronicznej.

W związku z pandemią COVID-19 najwięcej działań w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia skupiało się wokół zasad zachowania higieny, a także profilaktyki chorób zakaźnych. Mimo to nie rezygnowano z pozostałych dziedzin promocji zdrowia. W 2020 roku prowadzono działania z zakresu profilaktyki HIV/AIDS, profilaktyki tytoniowej oraz profilaktyki stosowania nowych środków psychoaktywnych. Adresatami tych działań edukacyjnych i kampanii społecznych były zarówno dzieci, młodzież, a także rodzice/ osoby dorosłe.

Programy i akcje ogólnopolskie:

- **Profilaktyka zażywania „nowych narkotyków”**

Prowadzenie działań w zakresie upowszechniania programów, w tym edukacyjnych, z uwzględnieniem problematyki przeciwdziałania używaniu środków zastępczych i nowych środków psychoaktywnych w miejscu pracy.

Na przestrzeni 2020r. przesyłano drogą mailową informacje z zakresu profilaktyki używania nowych środków psychoaktywnych do różnych zakładów pracy z terenu powiatu chodzieskiego. Informacje kierowane były do specjalistów BHP. Podejmowano działania zmierzające do nawiązania współpracy z wybranymi jednostkami, a także zwracano się z prośbą wyeksponowania przekazanych materiałów na terenie zakładu.

Działania edukacyjne, w tym kampanie społeczne adresowane do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

W pierwszym kwartale 2020r. przeprowadzono zajęcia warsztatowe z elementami wykładu. Odbiorcami tych działań byli uczniowie klasy VI Szkoły Podstawowej Nr 1 w Chodzieży. Treści prezentowane podczas spotkań z młodzieżą dotyczyły nowych środków psychoaktywnych. Takie spotkanie profilaktyczne w 2020r. przeprowadzono wśród 23 osób.

Zdjęcie nr 12. Spotkanie z uczniami klasy VI Szkoły Podstawowej im. S. Staszica w Chodzieży, 23.01.2020r.

Drogą mailową przesłano do 6 szkół podstawowych oraz jednej placówki zrzeszającej osoby pełnoletnie i młodzież informację związaną z profilaktyką używania nowych środków psychoaktywnych. Dodatkowo zamieszczono na stronie internetowej PSSE w Chodzieży artykuł własny pt. „Zachowaj trzeźwy umysł.” Ten artykuł także odnosił się do kwestii związanych z profilaktyką używania nowych środków psychoaktywnych.

Prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych dotyczących strategii rozwiązywania problemów wynikających z używania „nowych narkotyków”, kierowanych do przedstawicieli organizacji pozarządowych i jednostek samorządów terytorialnych.

Na przestrzeni 2020r. sukcesywnie przesyłano drogą mailową informacje dotyczące profilaktyki stosowania nowych substancji psychoaktywnych do różnych organizacji pozarządowych, a także podmiotów samorządu terytorialnego. Dodatkowo zachęcano do odwiedzenia stron internetowych: Głównego Inspektoratu Sanitarnego, WSSE w Poznaniu i PSSE w Chodzieży. W wiadomościach zamieszczano także informację o najnowszym „Raporcie GIS dot. zatruć środkami zastępczymi lub nową substancją psychoaktywną za rok 2019”.

- **Profilaktyka tytoniowa**

Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej pn. „Bieg po Zdrowie”

„Bieg po zdrowie” to jeden z programów antytytoniowej edukacji zdrowotnej opracowany w GIS we współpracy z ekspertami. Główne cele programu to opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego oraz zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat szkodliwości palenia papierosów. Program skierowany był do uczniów klas IV szkół podstawowych. Realizując treści programowe zachęcano uczniów do aktywnego udziału w zajęciach. Na terenie powiatu chodzieskiego w roku szkolnym 2019/2020 do programu przystąpiło sześć szkół podstawowych, co stanowiło grupę 104 uczniów klas IV.

Niestety w związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną realizacja programu została bardzo utrudniona, a nawet uniemożliwiona. Szkolni koordynatorzy wskazywali, że podczas realizacji programu poprzez zdalne nauczanie, brakowało interakcji.

Akcje profilaktyczne: Światowy Dzień bez Tytoniu - 31 maja i Światowy Dzień Rzucania Palenia - 19 listopada

Akcje organizowane corocznie dla ogółu społeczeństwa. W 2020 roku w związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną, a także zgodnie z zaleceniami przesłanymi z WSSE w Poznaniu, akcje te realizowano w formie zdalnej. Na stronie internetowej PSSE w Chodzieży zamieszczono artykuł dotyczący profilaktyki tytoniowej. Dodatkowo wysłano pisma do przedstawicieli trzech mediów z prośbą opublikowania informacji na łamach swoich gazet czy stron internetowych, które odnosiły się do obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu, a w miesiącu listopadzie do obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu.

- **Ogólnopolski Program Edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?”**

Program dotyczył profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze), adresowany był do młodzieży ze szkół ponadpodstawowych. Na terenie powiatu chodzieskiego do programu przystąpiła młodzież z 4 szkół ponadgimnazjalnych powiatu, łącznie 175 uczniów. Projekt ten prowadzili w szkołach pedagodzy szkolni.

Jedną z inicjatyw podjętych w ramach realizacji niniejszego Programu było spotkanie przeprowadzone wśród wszystkich uczniów z klas II (102 osoby) w I Liceum Ogólnokształcącym w Chodzieży. Zajęcia prowadzone przez przedstawiciela PSSE w Chodzieży były inauguracją realizacji programu „ARS, czyli jak dbać o miłość” w ww. placówce. Podczas pierwszych zajęć omawiano temat związany z miłością w powiązaniu z „truciznami”, które mogą ją zniszczyć, bądź jej

zaszkodzić. Treści zaprezentowano w formie wykładowej, co jakiś czas aktywizowano uczniów, zadając im pytania.

Konkurs „Szkoła wolna od używek”

Na początku roku 2020 podjęto działania promocyjne dot. realizacji konkursu „Szkoła wolna od używek.” (IV edycja). Wystosowano pisma zapraszające do wzięcia udziału w kolejnej edycji konkursu.

Niestety w wyniku zaistniałej sytuacji epidemiologicznej, decyzją Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu, z dn. 26.03.2020r. konkurs został odwołany, o czym poinformowano placówki szkolne.

- **Trzymaj Formę!**

Chęć przystąpienia do realizacji programu wyraziło 11 szkół podstawowych. W trakcie trwania roku szkolnego 2019/2020 przeprowadzono wizytacje w 6 placówkach realizujących program Trzymaj Formę! Celem niniejszego Programu była edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety.

Dodatkowo wraz z początkiem 2020 roku podjęto działania mające na celu rozdystrybuowanie materiałów edukacyjnych w ramach programu.

Niestety ze względu na zawieszenie prowadzenia w szkołach zajęć dydaktyczno-wychowawczych w związku z ogłoszoną na terenie kraju epidemią wywołaną koronawirusem SARS-CoV-2 realizacja programu w roku szkolnym 2019/2020 została odwołana. O podjętej decyzji poinformowano wszystkie placówki oświatowe, które wyraziły chęć uczestnictwa w programie.

Konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę!”

W ramach realizacji programu przeprowadzono także działania mające na celu rozpropagowanie ogólnopolskiego konkursu wiedzy o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę!”. Niestety także ten Konkurs ze względu na zaistniałe okoliczności został odwołany.

- **Profilaktyka HIV/AIDS**

Akcja wojewódzka Bezpieczne Walentynki

W 2020 roku z okazji Dnia Zakochanych przeprowadzono zajęcia warsztatowe z młodzieżą uczęszczającą do Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Szamocinie. Spotkanie łączyło w sobie elementy wykładu oraz warsztatu. Wyemitowano także film.

Kolejną inicjatywą był wykład wygłoszony w I Liceum Ogólnokształcącym im. św. Barbary w Chodzieży. Młodzież z klas ponadpodstawowych miała okazję posłuchać o zakażeniach wirusem HIV i zachorowaniach na AIDS. Niejednokrotnie zachęcano młodzież do wykonywania testów na obecność wirusa HIV. Każda inicjatywa połączona była z dystrybucją materiałów edukacyjnych. Dodatkowo na stronie internetowej PSSE w Chodzieży zamieszczono artykuł własny pracownika OZ i PZ pt. „Szczęśliwych Walentynek”. Ponadto dla osób odwiedzających Stację oraz samych pracowników Inspekcji Sanitarnej w Chodzieży przygotowano tematyczną gazetkę informacyjną w holu budynku.

Zdjęcie nr 13. Spotkanie z uczniami Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Szamocinie, 12.02.2020r.

Zdjęcie nr 14. Spotkanie z uczniami I Liceum Ogólnokształcącego im. św. Barbary w Chodzieży, 18.02.2020r.

W ramach Obchodów Światowego Dnia AIDS – na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Chodzieży opublikowano wpis dotyczący Światowego Dnia AIDS. Mówiono tam o symbolice Czerwonej Kokardki, jako elemencie wyrażającym solidarność z osobami zakażonymi wirusem HIV, a także chorującymi na AIDS. Tego samego dnia odpowiednią informację o zbliżającym się Światowym Dniu AIDS przesłano do 7 placówek oświatowych. Były to szkoły średnie z terenu powiatu chodzieskiego oraz Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Chodzieży. Ponadto do lokalnej prasy przesłano informację prasową dotyczącą Światowego Dnia AIDS, którą opublikowano na portalu Chodzież Nasze Miasto. W ramach obchodów Światowego Dnia AIDS prowadzono także dystrybucję materiałów edukacyjnych (w formie papierowej) odnoszących się do ww. tematyki.

- **Program Wybierz Życie - Pierwszy Krok**

Celem programu było zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę, a jego adresatami była młodzież ze szkół ponadpodstawowych wraz z rodzicami.

Program realizowano był przy współpracy WSSE w 3 szkołach średnich powiatu. Programem objętych było 92 uczniów, 3 pielęgniarki (koordynatorki programu w szkołach), 1 pedagog oraz 3 nauczycieli przedmiotowych. Działania

edukacyjne prowadziły pielęgniarki szkolne lub nauczyciele, przy pomocy materiałów edukacyjnych przekazanych z PSSE.

- **Promocja szczepień ochronnych w tym: „Zaszczep się wiedzą o szczepieniach”**

W ramach realizacji działania przesłano wiadomości mailowe do wszystkich szkół podstawowych, a także przedszkoli z terenu powiatu chodzieskiego – łącznie do 35 podmiotów. Wiadomości przesłane do placówek oświatowych zachęcały do skorzystania z scenariuszy zajęć powstałych w wyniku konkursu „Zaszczep się wiedzą”, którego organizatorem był Główny Inspektor Sanitarny w 2019r.

- **Program edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne”**

Był to program zainicjowany przez Główny Inspektorat Sanitarny przy współpracy z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Jego celem było zwrócenie uwagi rodziców i opiekunów dzieci 5-6 letnich na istotną rolę spożywania żywności ekologicznej, a także zdrowego odżywiania. W roku szkolnym 2019/2020 do programu przystąpiły 3 przedszkola. Programem objętych było 94 dzieci oraz 42 rodziców. Elementem realizacji programu było szkolenie dla przedszkolnych koordynatorów Programu, które cieszyło się 100 procentową frekwencją. Do przedszkoli przekazano także materiały programowe. Zgodnie z uwagami przekazanymi w sprawozdaniach, dzieci chętnie brały udział w zajęciu pt. „Skąd się biorą produkty ekologiczne?” Bardzo zaciekał ich ten temat. Nadal istnieje pewna grupa dzieci, która nie wie jak się produkuje taką żywność. Niewątpliwie jest to program bardzo potrzebny i uzasadniony dydaktycznie.

Zdjęcie nr 15. Szkolenie przedszkolnych koordynatorów Programu „Skąd się biorą produkty ekologiczne?” w siedzibie PSSE w Chodzieży, 17.02.2020r.

Programy i akcje wojewódzkie:

- **Profilaktyka tytoniowa**

Program „Czyste Powietrze Wokół Nas” w roku szkolnym 2019/2020 realizowany był w 12 przedszkolach i 1 oddziale przedszkolnym powiatu. Odbiorcami tego programu były dzieci z grup 5-6-letnich. Program dopuszczał realizację także w grupach mieszanych (tj. 3-6 lat). We wszystkich placówkach prowadzone były zajęcia zgodne ze scenariuszami zajęć, które przekazano z PSSE. Realizatorzy programu w placówkach niejednokrotnie tworzyli także własne scenariusze zajęć na

podstawie zasobów własnych. Odbywały się pogadanki, prelekcje i zajęcia integracyjne z rodzicami, wykonywano ekspozycje i prace plastyczne, organizowano wycieczki. Wszystkie te działania miały spowodować wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy istnieje ryzyko narażenia na przebywanie w otoczeniu osób palących, zarówno papierosy tradycyjne, jak również e-papierosy.

Konkurs pt. „Palić, nie palić - oto jest pytanie?” organizowany od wielu lat z inicjatywy WSSE w Poznaniu. Jego adresatami byli uczniowie klas V szkół podstawowych. Z uwagi na zaistniałą sytuację epidemiologiczną w 2020 roku konkurs został rozstrzygnięty w miesiącu listopadzie. Zadaniem tegorocznej edycji konkursu było stworzenie apelu, który propagował zdrowy styl życia, wolny od nałogu palenia papierosów i inhalowania e-papierosami. Na etap powiatowy wpłynęło 5 prac konkursowych z 5 szkół. Laureatom konkursu wręczono dyplomy i nagrody, ufundowane przez PPIS w Chodzieży. Wyłoniono laureata I miejsca, tę pracę przesłano do WSSE w Poznaniu na etap wojewódzki. Niestety w wyniku panujących obostrzeń oraz obowiązkiem zachowania reżimu sanitarnego uroczyste wręczenie nagród nie odbyło się. O zaistniałym fakcie, drogą wiadomości mailowych, poinformowano opiekunów oraz szkoły laureatów konkursu. Nagrody oraz dyplomy za zajęcie kolejno I, II oraz III miejsca w konkursie na etapie powiatowym zastały dostarczone na adres szkoły.

- **Profilaktyka HIV/AIDS**

„Nie daj szansy AIDS” – to konkurs realizowany na terenie województwa wielkopolskiego od wielu lat. Celem konkursu było przede wszystkim uświadomienie, że zagrożenie HIV może dotyczyć każdego człowieka. Adresatami konkursu byli uczniowie szkół średnich. Przedmiotem konkursu było stworzenie plakatu pod tytułem „NIE DAJ SZANSY AIDS.” Przeprowadzono działania mające na celu promocję konkursu we wszystkich szkołach ponadpodstawowych na terenie powiatu chodzieskiego. W wyniku zaistniałej sytuacji epidemiologicznej podjęto decyzję o pominięciu etapu powiatowego.

- **Projekt edukacyjny „Mały kleszcz – duży problem?”**

W związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną, działania podjęte w ramach realizacji Projektu „Mały kleszcz - duży problem?” zostały w zdecydowanym stopniu ograniczone. Mimo to przeprowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych. Łącznie rozdyskrebowano 40 szt. ulotek oraz 4 szt. plakatów. Na stronie internetowej PSSE w Chodzieży zamieszczono artykuły i broszury dotyczące profilaktyki chorób odkleszczowych. Dodatkowo materiały zostały wywieszone na tablicy informacyjnej w siedzibie PSSE.

- **Program edukacyjny „Mamo, Tato - co Wy na to?”**

Był to program, który cieszył się dużym zainteresowaniem wśród pedagogów i rodziców. Objęto nim 537 dzieci 5 – 6-letnich wraz z rodzicami z 13 przedszkoli oraz 4 oddziałów przedszkolnych. Jego celem było zwrócenie uwagi rodziców i opiekunów dzieci 5-6-letnich na specyfikę ich rozwoju, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których doświadczali, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy. Nauczyciele, przy użyciu bardzo różnorodnych form edukacji realizowali wśród dzieci i rodziców bloki tematyczne. PSSE wyposażyła wszystkie dzieci, rodziców oraz nauczycieli w materiały edukacyjne dotyczące programu.

- **Profilaktyka w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych**

W związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną wiele inicjatyw związanych z profilaktyką uzależnień zostało odwołanych. Mimo to na terenie powiatu chodzieskiego zostały podjęte pewne działania, które wymieniono poniżej. W 2020 roku wielokrotnie wysyłano drogą wiadomości mailowych informacje dotyczące profilaktyki stosowania nowych substancji psychoaktywnych. Dodatkowo zachęcano do odwiedzenia stron internetowych: Głównego Inspektoratu Sanitarnego, WSSE w Poznaniu i PSSE w Chodzieży. W styczniu 2020r. przeprowadzono zajęcia dla 23 uczniów Szkoły Podstawowej Nr 1 w Chodzieży. Spotkanie dotyczyło profilaktyki stosowania tzw. dopalaczy. Podczas spotkania omawiano temat nowych środków psychoaktywnych (pochodzenie, rodzaje, skutki, konsekwencje jakie niesie za sobą zażywanie tego typu substancji). Na terenie powiatu chodzieskiego prowadzono także działania związane z profilaktyką uzależnień od papierosów tradycyjnych oraz e-papierosów. W tym zakresie tematycznym przeprowadzono 5 zajęć edukacyjnych z uczniami klas VI – VIII (164 osoby) ze Szkoły Podstawowej Nr 1 w Chodzieży. Podczas działań, na ręce pedagoga szkolnego zostały przekazane plakaty o tematyce profilaktyki tytoniowej, a także ulotki dotyczące najnowszych doniesień związanych z e-papierosami. Poinformowano szkolnego pedagoga by rozdystrybuował ulotki wśród rodziców dzieci z klas VIII podczas zebrań.

Programy oraz akcje lokalne oraz inne przedsięwzięcia:

- **Akcja „Bezpieczne Ferie”**

W ramach akcji przeprowadzono zajęcia wśród 28 dzieci oraz 2 opiekunów z Niepublicznego Przedszkola „Wesoły Smyk” w Chodzieży. Tematyka zajęć odnosiła się do zagadnień związanych z bezpiecznym spędzaniem czasu wolnego. Celem zajęć była nauka dobrych praktyk służących zdrowiu człowieka, a także wyrobienie u dzieci umiejętności rozpoznawania zachowań sprzyjających zdrowiu oraz takich, które mogą mu szkodzić.

Zdjęcie nr 16. Zajęcia z dziećmi w ramach akcji „Bezpieczne Ferie”, Niepubliczne Przedszkole „Wesoły Smyk” w Chodzieży, 27.01.2020r.

- **Działania profilaktyczne wynikające z zaistniałej sytuacji epidemiologicznej (COVID-19)**

W związku z pandemią koronawirusa SARS-CoV-2 podejmowano działania profilaktyczne, mające na celu uświadomienie lokalnej społeczności zagrożeń wynikających z COVID-19, a także przedstawienie rzetelnej wiedzy na temat chorób zakaźnych. W pierwszym kwartale 2020 roku przeprowadzono spotkanie edukacyjne wśród członków Stowarzyszenia Osób po Endoprotezoplastyce „Bioderko” w Chodzieży. Podczas spotkania prezentowano jak skutecznie myć ręce, omawiano podstawowe zasady higieny, a także wyjaśniono czym jest koronawirus.

Ponadto do wszystkich urzędów miast i gmin powiatu chodzieskiego przesłano materiały edukacyjno-informacyjne w wersji elektronicznej. Do wszystkich przedszkoli, szkół i placówek opiekuńczo-wychowawczych z terenu powiatu chodzieskiego przesłano informację opracowaną przez Głównego Inspektora Sanitarnego w związku z potencjalnym ryzykiem zakażenia koronawirusem, a także materiały edukacyjne w formie spotu reklamowego, które miały na celu promowanie zasad bezpiecznego zachowania (dezynfekcja, dystans, maseczki). W kolejnych miesiącach epidemii przekazano także pisma skierowane do dyrektorów szpitali powiatu chodzieskiego podpisane przez Głównego Inspektora Sanitarnego.

- **Badania mammograficzne w mammobusie**

W 2020 roku na terenie powiatu chodzieskiego przeprowadzono badania 7-krotnie. Badania mammograficzne nagłaśniano na stronie internetowej PSSE w Chodzieży i za pośrednictwem afiszy informacyjnych rozmieszczonych na terenie powiatu oraz przesyłanych informacji do władz lokalnych.

Badania mammograficzne wykonano łącznie u 101 kobiet, głównie w wieku 50-69 lat. W wyniku przeprowadzonych badań mammograficznych zdiagnozowano u 4 kobiet zmiany o charakterze łagodnym, zaś u jednej z pań wykryto zmianę podejrzaną.

- **Działania edukacyjne w ramach profilaktyki chorób nowotworowych**

W ramach realizowanych działań dotyczących działań profilaktycznych w zakresie chorób nowotworowych w 2020 roku wielokrotnie prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych. Łącznie do rozmaitych instytucji przekazano 390 sztuk materiałów edukacyjnych (broszury, plakaty, ulotki).

- **Profilaktyka wszawicy**

W ramach realizacji zadania w ciągu 2020 roku prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych. Materiały trafiały do jednej placówki oświatowej z terenu powiatu chodzieskiego.

- **Profilaktyka grypy**

W uwagi na okres zwiększonych zachorowań na grypę obserwowanych w pierwszym kwartale 2020 roku, podjęto decyzję o przeprowadzeniu działań profilaktycznych wśród uczniów szkoły podstawowej w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Chodzieży. Wśród grupy 40 osób zorganizowano spotkanie edukacyjne podczas którego mówiono o podstawowych zasadach higieny, a także najważniejszych warunkach zachowania zdrowia. Dodatkowo prezentowano jak skutecznie myć ręce. Ponadto prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych wśród 4 instytucji na terenie powiatu chodzieskiego.

- **Promocja prawidłowego odżywiania**

W ramach promocji zdrowego odżywiania w 2020 roku przeprowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych do dwóch szkół podstawowych z terenu powiatu

chodzieskiego. Przekazano łącznie 89 sztuk materiałów promujących spożywanie zdrowych posiłków.

- **Konkurs własny realizowany przy współpracy Komendy Powiatowej Policji w Chodzieży pt. „Jestem bezpieczny. Mówię NIE!”**

Wzorem lat ubiegłych także w tym roku podjęto inicjatywę konkursu realizowanego we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Chodzieży. W tym roku przeprowadzono konkurs na ulotkę, która nosiła nazwę „Jestem bezpieczny. Mówię NIE!” Bezpieczeństwo w sieci, dopalacze, narkotyki, środki odurzające. W ramach realizacji zadania wystosowano pismo zapraszające do wzięcia udziału w konkursie do dyrektorów wszystkich placówek szkół średnich, a także starszych klas szkół podstawowych powiatu chodzieskiego. Podczas obrad komisji wyłoniono laureatów I, II i III miejsca. Niestety w związku z panującym stanem epidemii oraz panującymi zasadami reżimu sanitarnego uroczyste wręczenie nagród na etapie powiatowym nie odbyło się. Autorzy zwycięskich prac wraz z opiekunami odebrali swoje nagrody w siedzibie Komendy Powiatowej Policji w Chodzieży. Koszty wydruku zwycięskich ulotek pokrył Miejski Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chodzieży. Artykuł podsumowujący niniejszą inicjatywę ukazał się na stronie PSSE w Chodzieży oraz KPP w Chodzieży.

WNIOSKI

1. W dalszym ciągu obserwuje się brak programów oraz konkursów skierowanych do klas I – III szkół podstawowych.
2. Czynnikiem zniechęcającym placówki do kontynuacji realizacji programu jest niedostateczna liczba materiałów, zarówno dla uczniów jak i szkolnych koordynatorów.
3. Aktualna sytuacja epidemiologiczna w zdecydowanym stopniu wpłynęła na ograniczenie działań profilaktycznych, a także realizacji programów prozdrowotnych.
4. Organizacja pracy oraz działania podejmowane przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży warunkowana była sytuacją epidemiologiczną powiatu chodzieskiego, a także obostrzeń obowiązujących na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

XII. Spis tabel, wykresów i zdjęć

Tabela nr	Tytuł	Autor/Źródło
1.	<i>Działalność kontrolno-represyjna i opiniodawcza PSSE w Chodzieży w okresie 2018-2020r.</i>	S. Zagozda PSSE w Chodzieży
2.	<i>Zachorowania na grypę sezonową w 2020r.</i>	M. Ferfet PSSE w Chodzieży
3.	<i>Przypadki pokąsania przez zwierzęta, wymagające podjęcia szczepień w 2020r.</i>	M. Ferfet PSSE w Chodzieży
4.	<i>Zestawienie porównawcze stanu sanitarnego obiektów żywienia i żywności za lata 2017 – 2020 (wyrażonego w % obiektów niezgodnych, które zostały skontrolowane).</i>	Aleksandra Gaska PSSE w Chodzieży
5.	<i>Porównanie działalności nadzorowej w zakresie higieny pracy w latach 2016 – 2020.</i>	M. Sikorska PSSE w Chodzieży
6.	<i>Kontrole w zakresie nadzoru nad chemikaliami.</i>	M. Sikorska PSSE w Chodzieży
7.	<i>Liczba podmiotów wprowadzających do obrotu substancje i preparaty chemiczne.</i>	M. Sikorska PSSE w Chodzieży
8.	<i>Zużycie prekursorów narkotyków w 2020r.</i>	M. Sikorska PSSE w Chodzieży
9.	<i>Liczba i rodzaj stwierdzonych chorób zawodowych w latach 2016 – 2020.</i>	M. Sikorska PSSE w Chodzieży
10.	<i>Rodzaje i liczby stałych placówek nauczania i wychowania w 2020r.</i>	M. Jagiello PSSE w Chodzieży
11.	<i>Porównanie liczby spraw uzgodnionych i zaopiniowanych w drodze decyzji, postanowień i opinii sanitarnych przez zapobiegawczy nadzór sanitarny w roku 2019 i 2020</i>	H. Skwierzyńska PSSE w Chodzieży

Wykres nr	Tytuł	Autor/ Źródło
1.	<i>Działalność kontrolno-represyjna i opiniodawcza PSSE w Chodzieży w okresie 2018-2020.</i>	S. Zagozda PSSE w Chodzieży
2.	<i>Zestawienie przedstawiające istotne zmiany w liczbie zachorowań na wybrane choroby zakaźne w roku 2019 i 2020.</i>	M. Ferfet PSSE w Chodzieży
3.	<i>Liczba wodociągów nadzorowanych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Chodzieży w zależności od ilości produkowanej wody w m3/dobę w 2020 roku.</i>	M. Skrzypczyńska PSSE w Chodzieży
4.	<i>Liczba wydanych ocen jakości wody w ramach nadzoru i w ramach monitoringu wewnętrznego w 2020 roku.</i>	M. Skrzypczyńska PSSE w Chodzieży
5.	<i>Liczba badań bakteriologicznych i fizykochemicznych na pływalni Delfin w 2020r.</i>	M. Skrzypczyńska PSSE w Chodzieży
6.	<i>Liczba badań bakteriologicznych i fizykochemicznych na basenie w Hotelu „Habenda” w 2020r.</i>	M. Skrzypczyńska PSSE w Chodzieży
7.	<i>Liczba obiektów użyteczności publicznej i liczba skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej w 2020r.</i>	M. Skrzypczyńska PSSE w Chodzieży
8.	<i>Liczba obiektów i kontroli w latach 2018-2020r.</i>	M. Skrzypczyńska PSSE w Chodzieży
9.	<i>Liczba podmiotów leczniczych 2020r.</i>	M. Skrzypczyńska PSSE w Chodzieży

10.	<i>Liczba podmiotów leczniczych oraz liczba skontrolowanych podmiotów leczniczych w 2020r.</i>	<i>M. Skrzypczyńska PSSE w Chodzieży</i>
11.	<i>Zestawienie porównawcze stanu sanitarnego obiektów niezgodnych za lata 2017-2020.</i>	<i>Aleksandra Gąska PSSE w Chodzieży</i>
12.	<i>Działalność nadzorowa w zakresie higieny pracy w latach 2016 – 2020.</i>	<i>M. Sikorska PSSE w Chodzieży</i>
13.	<i>Struktura zatrudnienia w nadzorowanych zakładach pracy w latach 2016 – 2020.</i>	<i>M. Sikorska PSSE w Chodzieży</i>
14.	<i>Kontrole w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w latach 2016 – 2020.</i>	<i>M. Sikorska PSSE w Chodzieży</i>
15.	<i>Liczba osób pracujących w przekroczeniach najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia w latach 2016 – 2020.</i>	<i>M. Sikorska PSSE w Chodzieży</i>
16.	<i>Porównanie ilości spraw załatwionych w 2019r. i w 2020r.</i>	<i>H. Skwierzyńska PSSE w Chodzieży</i>

Zdjęcie nr	Tytuł	Autor/ Źródło
1.	<i>Budynek Agroturystyki – Oleśnica, 64-800 Chodzież</i>	<i>H. Skwierzyńska PSSE w Chodzieży</i>
2.	<i>Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Margoninie, ul. Polna 6, 64-830 Margonin</i>	<i>H. Skwierzyńska PSSE w Chodzieży</i>
3.	<i>Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Margoninie, ul. Polna 6, 64-830 Margonin</i>	<i>M. Skrzypczyńska PSSE w Chodzieży</i>
4.	<i>Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Margoninie, ul. Polna 6, 64-830 Margonin</i>	<i>H. Skwierzyńska PSSE w Chodzieży</i>
5.	<i>Przychodnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Margoninie, ul. Polna 2, 64-830 Margonin</i>	<i>M. Skrzypczyńska PSSE w Chodzieży</i>
6.	<i>Przychodnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Margoninie, ul. Polna 2, 64-830 Margonin</i>	<i>M. Skrzypczyńska PSSE w Chodzieży</i>
7.	<i>Gabinet kosmetyczny Laboratorium Piękna, Olga Tomczak, ul. Kościuszki 12, 64-800 Chodzież</i>	<i>H. Skwierzyńska PSSE w Chodzieży</i>
8.	<i>Gabinet kosmetyczny Laboratorium Piękna, Olga Tomczak, ul. Kościuszki 12, 64-800 Chodzież</i>	<i>H. Skwierzyńska PSSE w Chodzieży</i>
9.	<i>Gabinet kosmetyczny Laboratorium Piękna, Olga Tomczak, ul. Kościuszki 12, 64-800 Chodzież</i>	<i>H. Skwierzyńska PSSE w Chodzieży</i>
10.	<i>Przychodnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Margoninie, ul. Polna 2, 64-830 Margonin</i>	<i>H. Skwierzyńska PSSE w Chodzieży</i>
11.	<i>Przychodnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Margoninie, ul. Polna 2, 64-830 Margonin</i>	<i>H. Skwierzyńska PSSE w Chodzieży</i>
12.	<i>Spotkanie z uczniami klasy VI Szkoły Podstawowej im. S. Staszica w Chodzieży.</i>	<i>B. Felcyn</i>
13.	<i>Spotkanie z uczniami Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Szamocinie.</i>	<i>M. Jończyk PSSE w Chodzieży</i>
14.	<i>Spotkanie z uczniami I Liceum Ogólnokształcącego im. św. Barbary w Chodzieży.</i>	<i>K. Krzezińska PSSE w Chodzieży</i>
15.	<i>Szkolenie przedszkolnych koordynatorów Programu „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”</i>	<i>K. Krzezińska PSSE w Chodzieży</i>
16.	<i>Zajęcia z dziećmi w ramach akcji „Bezpieczne Ferie” w Niepublicznym Przedszkolu „Wesoły Smyk” w Chodzieży.</i>	<i>E. Zabłocka</i>

Informację opracowano w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży.